

วารสารนิติรัฐ

ชื่อวารสาร

ภาษาไทย: วารสารนิติรัฐ
ภาษาอังกฤษ: Legal State Journal
เว็บไซต์: <https://so19.tci-thaijo.org/index.php/LSJ>

วัตถุประสงค์

วารสารนิติรัฐจัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยด้านนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ และการศึกษ

ขอบเขต

วารสารนิติรัฐจะตีพิมพ์บทความวิชาการและบทความวิจัยที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ในสาขาวิชานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ และการศึกษ

กำหนดเผยแพร่ฉบับออนไลน์

ตีพิมพ์ปีละ 4 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 (เดือนมกราคม – มีนาคม) ฉบับที่ 2 (เดือนเมษายน – มิถุนายน) ฉบับที่ 3 (เดือนกรกฎาคม – กันยายน) และฉบับที่ 4 (เดือนตุลาคม – ธันวาคม) บนเว็บไซต์ <https://so19.tci-thaijo.org/index.php/LSJ>

นโยบาย

- บทความที่จะได้รับการตีพิมพ์ต้องผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องจากหลากหลายสถาบัน จำนวน 3 คน โดยผู้ทรงคุณวุฒิจะไม่ทราบข้อมูลของผู้นิพนธ์ (Double-Blinded Peer Review)
- บทความที่จะได้รับการตีพิมพ์ต้องไม่เคยได้รับการตีพิมพ์มาก่อนหรืออยู่ในระหว่างขั้นตอนการพิจารณาจากวารสารหรือแหล่งเผยแพร่อื่นใด
- บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารเป็นความคิดเห็นและความรับผิดชอบของผู้นิพนธ์ ไม่เกี่ยวข้องกับสำนักงานกฎหมายกัญจนรัตน์
- บรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาและตัดสินใจการตีพิมพ์บทความในวารสาร

คำชี้แจงสิทธิส่วนบุคคล

ชื่อและที่อยู่อีเมล หรือข้อมูลส่วนบุคคล ที่กรอกในเว็บไซต์วารสารนี้จะใช้สำหรับวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในงานวารสารเท่านั้นและจะไม่เปิดเผยเพื่อวัตถุประสงค์ในกิจกรรมอื่น ๆ หรือให้กับบุคคลหรือหน่วยงานอื่นใดทราบ

เจ้าของ

สำนักงานกฎหมายกัญจนรัตน์
76 หมู่ 6 ตำบลหนองสูงเหนือ อำเภอมะนัง จังหวัดนครปฐม 73000, ประเทศไทย
อีเมล: legalstatejournal@gmail.com
เว็บไซต์: <https://so19.tci-thaijo.org/index.php/LSJ>

กองบรรณาธิการ

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.เรีงรณ ล้อมลาย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ประเทศไทย
Assoc. Prof. Dr. Roengron Lormlai, Ramkhamhaeng University, Thailand

บรรณาธิการ

ดร.กัญจนรัตน์ ศรีเพชรสุพรรณ, สำนักงานกฎหมายกัญจนรัตน์, ประเทศไทย
Dr. Kanchanarat Sripetsuphan, Kanchanarat Law Office, Thailand

รองบรรณาธิการ

นายปัญญา ศรีเพชรสุพรรณ, สำนักงานกฎหมายกัญจนรัตน์, ประเทศไทย
Mr. Panya Sripetsuphan, Kanchanarat Law Office, Thailand

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์, มหาวิทยาลัยปทุมธานี, ประเทศไทย
Asst. Prof. Dr. Suwat Viwattananon, Pathum Thani University, Thailand

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ชนา ศรีบุญยพชรรัฐ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ประเทศไทย
Asst. Prof. Dr. Pimchana Sriboonyaponrat, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

ดร.ชนาธิป ชินะนาวิน, ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา, ประเทศไทย
Dr. Chanathip Chinanawin, Judge in the Research Division of the Supreme Court, Thailand

ดร.ฐานรินทร์ หาญเกียรติวงศ์, สมาคมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้, ประเทศไทย
Dr. Thanarin Harnkiattiwong, Southeast Asia Nature and Environment Association, Thailand

น.ส.เปรมใจ เกียงเอีย, สำนักงานกฎหมายอภิบุญ, ประเทศไทย
Ms. Premjai Kearng-ear, Apiboon Law, Thailand

การเผยแพร่ฉบับออนไลน์

เผยแพร่บนเว็บไซต์ <https://so19.tci-thaijo.org/index.php/LSJ>

ติดต่อ

สำนักงานกฎหมายกัญจนรัตน์
76 หมู่ 6 ตำบลหนองงูเห่า อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม 73000, ประเทศไทย
อีเมล: legalstatejournal@gmail.com
เว็บไซต์: <https://so19.tci-thaijo.org/index.php/LSJ>

บทบรรณาธิการ

วารสารนิติรัฐ (Legal State Journal) ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (เมษายน – มิถุนายน 2566) ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ฉบับออนไลน์รวมทั้งสิ้น 5 บทความ ได้แก่ (1) เถกเถกการขอใบประกอบวิชาชีพระดับนายประจำเรือ ฝ่ายช่างกลเรือของศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวีกรมเจ้าท่า (2) พรรคนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหง: กรณีศึกษาพรรคตะวันตกใหม่ (3) การนำนโยบายการส่งเสริมการจัดการผลิตภัณฑ์แปรรูปหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไปปฏิบัติ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (4) ประสิทธิภาพการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร และ (5) การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาน

ในนามบรรณาธิการวารสารนิติรัฐ ขอขอบคุณผู้พิมพ์ทุกท่านที่ได้ให้ความสนใจส่งบทความเข้าสู่กระบวนการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ของวารสาร และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความที่ได้เอาใจใส่ในการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้พิมพ์ ซึ่งทำให้ผู้พิมพ์สามารถปรับปรุงและแก้ไขบทความให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อนักวิชาการผู้สนใจทั่วไปในการนำไปอ้างอิงได้ อนึ่งหากนักวิชาการผู้สนใจทั่วไปสนใจที่จะตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิชาการและบทความวิจัย สามารถส่งบทความได้บนเว็บไซต์ <https://so19.tci-thaijo.org/index.php/LSJ> เพื่อพิจารณาตีพิมพ์ต่อไป

ดร.กัญจน์รัตน์ ศรีเพชรสุพรรณ
บรรณาธิการวารสารนิติรัฐ

สารบัญ

บทความวิชาการ

เกณฑ์การขอใบประกอบวิชาชีพระดับนายประจำเรือ ฝ่ายช่างกลเรือ ของศูนย์ฝึกพาณิชยนาวี กรมเจ้าท่า.....	1
ก้องเกียรติ ลีกันฺฐ, ทวีศักดิ์ มั่นชนวนนท์, บดินทร์ ศรีมณี, สมหวัง ศรีรุ่งคุณ	

บทความวิจัย

พรรณนัศึกษานิเทศศาสตร์ในมหาวิทยาลัยรามคำแหง: กรณีศึกษาพรรคตะวันใหม่.....	11
กิตชัยกุลย์ อินทร์แก้ว	
การนำนโยบายการส่งเสริมการจัดการผลิตภัณฑ์แปรรูปหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไปปฏิบัติ อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.....	22
ญาณิศา ธรรมปัญญาสกุล, รัชยา ภักดีจิตต์	
ประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร.....	30
วิรัชพิล วาณิชวิวัฒน์, จิตติมา ให้ลำยอง	
การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนา ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ.....	38
พระสุนทร วอนไฉวัน	

เกณฑ์การขอใบประกอบวิชาชีพระดับนายประจำเรือ ฝ่ายช่างกลเรือ ของศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี กรมเจ้าท่า

ก้องเกียรติ ลีกันชู¹ ทวีศักดิ์ มั่นชนนท²
บดินทร์ ศรีมณี³ สมหวัง ศรีมุงคุณ⁴

วันที่รับบทความ: 24 เมษายน 2566

วันแก้ไขบทความ: 22 พฤษภาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ: 24 พฤษภาคม 2566

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นความรู้ให้ผู้อ่านได้ทราบถึงเกณฑ์และแนวทางในการขอใบประกอบวิชาชีพระดับนายประจำเรือ ฝ่ายช่างกลเรือ ของศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี ที่นักเรียนเดินเรือพาณิชย์ของศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี กรมเจ้าท่า ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามเกณฑ์ของประกาศกรมเจ้าท่าที่ 146/2565 เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการสอบประเมินความรู้ความสามารถเพื่อขอรับประกาศนียบัตรระดับปฏิบัติการและระดับสนับสนุนฝ่ายเดินเรือและฝ่ายช่างกลเรือ เกณฑ์ในการขอใบประกอบวิชาชีพดังกล่าวจากกรมเจ้าท่า สถานศึกษาต้องตรวจและรับรองสมุดบันทึกการฝึก และสถานศึกษาต้องออกประกาศนียบัตรรับรองว่านักเรียนเดินเรือพาณิชย์ได้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมเครื่องกลเรือ จากศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี ซึ่งในการจบการศึกษาตามหลักสูตรนักเรียนเดินเรือพาณิชย์ต้องผ่านเกณฑ์ในการไปฝึกภาคปฏิบัติทางทะเลในเรือเดินทะเลไม่น้อยกว่า 12 เดือน รวมถึงต้องผ่านการประเมินจากกลุ่มวิชาการช่างกลเรือ ศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี กรมเจ้าท่า

คำสำคัญ: ใบประกอบวิชาชีพ; นายประจำเรือ; ฝ่ายช่างกลเรือ; ศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี; กรมเจ้าท่า

ประเภทบทความ: บทความวิชาการ

^{1,2,3,4} ศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี กรมเจ้าท่า

ตำบลบางด้วน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ 10270, ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: lucknuch@yahoo.com

Criteria for Certification of Officer in Charge of an Engineering Watch of Merchant Marine Training Center, Marine Department

Kongkiet Lucknuch¹ Thaweesak Munchawanont²
Bordin Srimanee³ Somwung Srimoongkoon⁴

Received: April 24, 2023

Revised: May 22, 2023

Accepted: May 24, 2023

Abstract

The post print issue for knowledge to criteria for certification of officer in charge of an engineering watch of Merchant Marine Training Center, Marine Department follow to criterion Marine Department 146/2565 Standard and Examination Knowledge for Approval certificate operation level and support Level Criterion for applying for a office in charge of an engineering watch certificate of Merchant Marine Training Center and Training Record Book accept certificate finish engineering major marine engineering from Merchant Marine Training Center. Which in completing the course merchant mariners must pass the criteria to attend a maritime practice in a marine vessel for at least 12 months, including having to pass an assessment from the Naval Mechanics Group, Merchant Marine Training Center, Marine Department.

Keywords: Certification; Officer in Charge; Engineering Watch; Merchant Marine Training Center;
Marine Department

Type of Article: Academic Article

^{1,2,3,4} Merchant Marine Training Center, Marine Department
Bang Duan, Mueang Samut Prakan, Samut Prakan 10270, Thailand
Corresponding Author Email: lucknuch@yahoo.com

บทนำ

การขอใบประกอบวิชาชีพ ระดับนายประจำเรือ ฝ่ายช่างกลเรือ ของศูนย์ฝึกพาณิชยนาวี กรมเจ้าท่า นั้น ได้เกิดปัญหาในการออกใบประกอบวิชาชีพ จะไม่ได้รับการรับรองจากกรมเจ้าท่า ทำให้ผู้ที่ปฏิบัติงานทางด้านนี้มีปัญหา กรมเจ้าท่าจึงประกาศหลักเกณฑ์และวิธีสอบประเมินความรู้ความสามารถเพื่อจะขอรับประกาศนียบัตรระดับปฏิบัติ (operation level) และระดับสนับสนุน (support level) ฝ่ายช่างกล เพื่อให้ นักเรียนเดินเรือพาณิชยนาวี เรียนรู้และปฏิบัติตามหลักสูตรที่กรมเจ้าท่ากำหนด ตามประกาศกรมเจ้าท่า ที่ 146/2565 เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการสอบประเมินความรู้ความสามารถเพื่อขอรับประกาศนียบัตรระดับปฏิบัติการ (operational level) และสนับสนุน (support level) ฝ่ายเดินเรือและฝ่ายช่างกล ตามข้อบังคับกรมเจ้าท่าเกี่ยวกับการสอบความรู้ผู้ทำการในเรือเดินทะเลใกล้ฝั่งและเรือเดินทะเลระหว่างประเทศสำหรับผู้ผ่านการฝึกอบรมจากสถานศึกษาฝึกอบรมได้รับการรับรองหลักสูตรจากกรมเจ้าท่า โดยหลักสูตรมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินความรู้ความสามารถเพื่อจะขอรับประกาศนียบัตรระดับปฏิบัติการและระดับสนับสนุนฝ่ายช่างกล และเพื่อศึกษาและส่งเสริมทางด้านวิชาการในอาชีพการเดินเรือพาณิชยนาวี รวมทั้งศึกษาผลงานของนักเรียนเดินเรือพาณิชยนาวีของแต่ละกลุ่มเพื่อเปรียบเทียบก่อนและหลังการประเมินผลต่อไป

กรอบในการวิเคราะห์

บทความนี้ผู้เขียนได้นำประกาศประกาศกรมเจ้าท่า ที่ 146/2565 เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการสอบประเมินความรู้ความสามารถเพื่อขอรับประกาศนียบัตรระดับปฏิบัติการ (operational level) และสนับสนุน (support level) ฝ่ายเดินเรือและฝ่ายช่างกล ตามข้อบังคับกรมเจ้าท่าเกี่ยวกับการสอบความรู้ผู้ทำการในเรือเดินทะเลใกล้ฝั่งและเรือเดินทะเลระหว่างประเทศสำหรับผู้ผ่านการฝึกอบรมจากสถานศึกษาฝึกอบรมได้รับการรับรองหลักสูตรจากกรมเจ้าท่า มาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ เพื่อเป็นความรู้ให้ผู้อ่านได้ทราบถึงเกณฑ์และแนวทางในการขอใบประกอบวิชาชีพ ระดับนายประจำเรือ ฝ่ายช่างกลเรือของศูนย์ฝึกพาณิชยนาวี ที่นักเรียนเดินเรือพาณิชยนาวีของศูนย์ฝึกพาณิชยนาวี กรมเจ้าท่า ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศดังกล่าว

ผลการวิเคราะห์

เนื่องจากประกาศกรมเจ้าท่า ที่ 146/2565 เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการสอบประเมินความรู้ความสามารถเพื่อขอรับประกาศนียบัตรระดับปฏิบัติการ (operational level) และสนับสนุน (support level) ฝ่ายเดินเรือและฝ่ายช่างกล ตามข้อบังคับกรมเจ้าท่าเกี่ยวกับการสอบความรู้ผู้ทำการในเรือเดินทะเลใกล้ฝั่งและเรือเดินทะเลระหว่างประเทศสำหรับผู้ผ่านการฝึกอบรมจากสถานศึกษาฝึกอบรมได้รับการรับรองหลักสูตรจากกรมเจ้าท่า อธิบดีกรมเจ้าท่ากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสอบประเมินความรู้ความสามารถ เพื่อขอรับประกาศนียบัตร ระดับปฏิบัติการ และสนับสนุนฝ่ายเดินเรือและฝ่ายช่างกลใหม่ ดังนี้

(ข้อ 1) การกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการสอบ (examination) และการประเมินความรู้ความสามารถ (essessment) ใบประกาศนียบัตรใช้กับการสมัครสอบเพื่อขอรับประกาศนียบัตรดังต่อไปนี้เท่านั้น คือ (1) ประกาศนียบัตรแสดงความรู้ความสามารถ นายประจำเรือฝ่ายเดินเรือของเรือกลเดินทะเลขนาด 500 ตันกรอสส์หรือมากกว่า (2) ประกาศนียบัตรแสดงความรู้ความสามารถ นายประจำเรือฝ่ายช่างกลของเรือกลเดินทะเลขนาดกำลังขับเคลื่อน 750 กิโลวัตต์หรือมากกว่า (3) ประกาศนียบัตรแสดงความรู้ความชำนาญลูกเรือเข้ายามฝ่ายเดินเรือ และ (4) ประกาศนียบัตรแสดงความรู้ความชำนาญลูกเรือเข้ายามฝ่ายช่างกล

(ข้อ 2) ในการสอบและการประเมินความรู้ของผู้สมัครสอบ เพื่อขอรับประกาศนียบัตรที่กำหนดในข้อ 1 ให้ถือว่าสมุดบันทึกการฝึก (training record book) ของหลักสูตรทั้ง 4 ในข้อ 1 เป็นเอกสารแสดงคุณสมบัติประกอบการสมัครสอบ เพื่อขอรับประกาศนียบัตรจากกรมเจ้าท่า และเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาการผ่านหลักสูตรจากสถานศึกษาฝึกอบรมที่ได้รับการรับรองหลักสูตรจากข้างต้น จากกรมเจ้าท่า และต้องมีรายละเอียด ในสมุดบันทึกการฝึก (training record book) อย่าง

น้อย คือ (1) ต้องมีลายมือชื่อของผู้ที่เกี่ยวข้อง ตามที่ระบุไว้ในช่องแต่ละช่อง พร้อมชื่อ-นามสกุลที่ชัดเจน และตำแหน่งพร้อมลงวันที่กำกับครบทุกช่อง (2) ต้องมีตราประทับของเรือ หรือบริษัทเรือครบถ้วนที่มีการลงนาม (3) ผู้สมัครสอบต้องเขียนสมุดบันทึกด้วยลายมือของตนเอง/ด้วยปากกา/ห้ามใช้การพิมพ์ตัวอักษร (4) การวาดภาพลายเส้นในส่วนที่สอง (project work) ของสมุดบันทึกฝ่ายช่างกล เช่น Drawing Pipe System จะต้องวาดด้วยตนเองและเขียนด้วยปากกา (5) สมุดบันทึกต้องมีเนื้อหาถูกต้องและระยะเวลาฝึกปฏิบัติงาน ไม่อยู่ในช่วงระยะเวลาฝึกอบรมในภาคทฤษฎี (6) ในการจัดทำสมุดบันทึกต้องให้แล้วเสร็จ ในขณะที่ฝึกปฏิบัติงานในเรือ และ (7) ให้สถานศึกษาเป็นผู้ตรวจ และรับรองการจัดทำสมุดบันทึกของผู้สมัครสอบในหลักสูตรดังกล่าว

เมื่อเจ้าหน้าที่สถานศึกษารับรองลงลายมือชื่อ รับรองความถูกต้อง มอบให้ผู้สมัครสอบ นำสมุดบันทึกมาใช้เป็นเอกสารแสดงคุณสมบัติ เพื่อประกอบการสมัครสอบ เพื่อขอรับประกาศนียบัตรจากกรมเจ้าท่า โดยกองมาตรฐานคนประจำเรือ เป็นผู้ตรวจความถูกต้องของสมุดบันทึกการฝึกว่าครบถ้วนถูกต้องหรือไม่ ถ้าไม่ถูกต้องให้กองมาตรฐานคนประจำเรือคืนให้กับผู้สมัครสอบเพื่อไปแก้ไขให้ถูกต้อง เมื่อยื่นสมุดบันทึกการฝึกที่มีรายละเอียดครบถ้วน ที่ผ่านการรับรองจากสถานศึกษาฝึกอบรมที่ได้การรับรองหลักสูตรจากกรมเจ้าท่า และกองมาตรฐานคนประจำเรือ ให้ถือว่าเป็นผู้ผ่านการสอบและการประเมินความรู้ความสามารถ เพื่อขอรับประกาศนียบัตรในขั้นนั้น ๆ ทั้งภาคทฤษฎีและการสอบประเมินด้วยวิธีสัมภาษณ์ของกรมเจ้าท่า

สิ่งที่แตกต่างจากเดิม คือ นักเรียนไม่ต้องไปสอบข้อเขียน ในอดีตที่ผ่านมาเมื่อนักเรียนสอบภาคทฤษฎีจากสถานศึกษาจบแล้ว การไปขอรับประกาศนียบัตรฯ ต้องไปสมัครสอบและสอบข้อเขียน ถ้าสอบผ่านก็ได้รับประกาศนียบัตร ถ้าสอบไม่ผ่านก็ไม่ได้รับประกาศนียบัตร และต้องสอบใหม่จนกว่าจะสอบผ่าน

สิ่งที่เป็นเกณฑ์สำคัญคือสมุดบันทึกการฝึก มีเกณฑ์อะไรในนั้นบ้าง ซึ่งจะกล่าวในรายละเอียดต่อไปและนักเรียนเดินเรือพาณิชย์ของศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวีต้องทำอะไรบ้าง จึงจะผ่านหลักสูตรหลังจากเรียนภาคทฤษฎีจบ

รายละเอียดของสมุดบันทึกการฝึกปฏิบัติงานและการประเมิน (training and assessment record book) ซึ่งออกโดยกองมาตรฐานคนประจำเรือ กรมเจ้าท่า ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย ข้อมูล 6 ข้อมูล ดังนี้ (1) ข้อมูลส่วนบุคคล (personal information) (2) บันทึกระยะเวลาฝึก (sea service record) (3) การตรวจสมุดบันทึกโดยต้นกล (chief engineer inspection of record book) (4) การตรวจสมุดบันทึกโดยบริษัทจัดการ (Company's inspection of record book) (5) ตารางสรุปหัวข้อการฝึก (task summary chart) และ (6) คุณลักษณะเรือและบันทึกการเดินทางของเรือ (ship's particular and voyage summary)

ส่วนที่ 2 ประกอบด้วย (1) หัวข้อการฝึกปฏิบัติงานและการประเมินความสามารถ (list of training and competence achieved) นักเรียนต้องให้กับต้น ต้นกลเรือ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายทำการประเมินนักเรียน โดยลงนามในหัวข้อการฝึก พร้อมลงวันที่ และประทับตราเรือ และ (2) การทำรายงาน นักเรียนทำรายงานตามหัวข้อกำหนดทั้งหมด 9 หัวข้อในสมุดบันทึกการทำงาน และตรวจสอบความถูกต้องจากต้นกล หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำการประเมินนักเรียน พร้อมลงวันที่และประทับตราเรือ

เพื่อให้เป็นไปตามประกาศ กรมเจ้าท่า ที่ 146/2565 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความรู้ความสามารถ เพื่อขอรับประกาศนียบัตรระดับปฏิบัติการและสนับสนุนฝ่ายเดินเรือและฝ่ายช่างกลเรือดังกล่าว นักเรียนเดินเรือพาณิชย์ฝ่ายช่างกลเรือจะต้องปฏิบัติอย่างไรจึงจะได้รับการรับรอง และมีเกณฑ์ในการขอใบประกอบวิชาชีพ ระดับนายประจำเรือฝ่ายช่างกล ของศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี กรมเจ้าท่า ซึ่งรับรองหลักสูตรปริญญาตรี โดยกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และมหาวิทยาลัยบูรพา และต้องเป็นไปตามหลักสูตรของกรมเจ้าท่าด้วยเช่นกัน ศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี โดยกลุ่มวิชาการช่างกลเรือ จึงได้กำหนดหัวข้อเพื่อเป็นเกณฑ์สำหรับนักเรียนเดินเรือพาณิชย์ ฝ่ายช่างกลเรือ ในการขอจบการศึกษา คือ

ข้อที่ 1 ต้องศึกษาให้ครบหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมเครื่องกลเรือ ที่ศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี กรมเจ้าท่า วางหลักสูตรไว้

ข้อที่ 2 ต้องไปฝึกภาคปฏิบัติทางทะเล ในเรือเดินทะเลไม่น้อยกว่า 12 เดือน

ข้อที่ 3 ส่งบันทึกในสมุดบันทึกการฝึกปฏิบัติงาน และการประเมิน (training and assessment record book) และ นำส่งในวันที่ยื่นขอจบ โดยต้องลงรายละเอียดตามที่กล่าวมาแล้ว โดยเขียนในขณะที่ยังฝึกปฏิบัติงานบนเรือสินค้า

ข้อที่ 4 นักเรียนเดินเรือพาณิชย์ ฝ่ายช่างกลเรือ ต้องส่งหัวข้องานมอบทั้งหมด 22 หัวข้อ และงานมอบวิดีโอ เมื่อกลับจากการฝึกภาคปฏิบัติทางทะเล โดยทำเป็นรูปเล่ม และผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่เป็นคณะกรรมการสอบทั้งหมด 3 ท่าน เมื่อผ่านการสอบ และแก้ไขตามที่อาจารย์แนะนำ โดยให้ส่งรูปเล่มที่สมบูรณ์ซึ่งภายในเล่มรายงานจะต้องประกอบไปด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

หัวข้องานมอบที่ 1 รายงานเกี่ยวกับข้อมูลของเรือสินค้าที่ลงฝึก (merchant training ship's information) ประกอบด้วย รายละเอียดของเรือฝึกของนักเรียน (ship particular) ภาพถ่ายเรือฝึกของนักเรียนทั้งด้านใน และด้านนอกในมุมมองต่าง ๆ แบบแปลนรายละเอียดทั่วไปของเรือ (general arrangement plan) แบบแปลนรายละเอียดของสะพานเดินเรือ (navigation plan) แบบแปลนรายละเอียดของห้องเครื่อง (engine room plan) แบบแปลนรายละเอียดส่วนของสินค้าบนเรือ (cargo plan) และแบบแปลนรายละเอียดอุปกรณ์ความปลอดภัยบนเรือ (safety plan and fire control plan)

หัวข้องานมอบที่ 2 รายงานเที่ยงวัน (noon report) ประกอบด้วย รายงานเที่ยงวัน และจุดมุ่งหมายของการทำ รายงานเที่ยงวัน ความหมาย และที่มาของค่าต่าง ๆ ที่ใช้ในการคำนวณรายงานเที่ยงวัน ตัวอย่างการคำนวณค่าต่าง ๆ ใน รายงานเที่ยงวัน เช่น SLIP, Fuel Consumption, Fuel Generated/Day และตัวอย่างรายงานเที่ยงวันบนเรือสินค้าที่นักเรียน ทำการฝึกมาอย่างน้อย 3 ตัวอย่าง

หัวข้องานมอบที่ 3 รายงานการวัด คำนวณ การสูบล้าง การรับส่ง น้ำจืด และน้ำมันเชื้อเพลิง (tank condition, transfer and bunkering) ประกอบด้วย วิธีต่าง ๆ ในการวัดน้ำจืดและน้ำมันเชื้อเพลิง การแก้ค่าที่ได้จากการวัด (sounding correction) อันเนื่องมาจากผลของ Trim เรือ การหาปริมาตรของน้ำและน้ำมันตามถังต่าง ๆ (พร้อมทั้งแสดง ตัวอย่างกับเอกสารประกอบของเรือที่นักเรียนทำการฝึก) การหาน้ำหนักของน้ำมันและน้ำจืด การสูบล้างเปลี่ยนถังน้ำมัน เชื้อเพลิงและน้ำจืดพร้อมแผนผังท่อทางในการสูบล้างน้ำมัน การรับน้ำมันเชื้อเพลิง (bunkering) การตรวจวัดปริมาณน้ำจืด และน้ำมันเชื้อเพลิงก่อนทำ Bunkering Plan (แนบตัวอย่างเอกสาร tank condition, bunkering plan) ประกอบของเรือที่ นักเรียนทำการฝึก การจัดทำแผนการรับน้ำมันเชื้อเพลิง (พร้อมประกอบเอกสารของเรือที่นักเรียนทำการฝึก) การเตรียมการ ก่อนการรับน้ำมันเชื้อเพลิง ขั้นตอนการปฏิบัติและข้อพึงควรระวังในการรับส่งน้ำมันเชื้อเพลิง หน้าที่ความรับผิดชอบของ เจ้าหน้าที่ในการรับส่งน้ำมันเชื้อเพลิง วิธีการเก็บตัวอย่างของน้ำมัน และการดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำมันที่เก็บได้ และ ตัวอย่าง Fuel Oil Mattering, Safety Data Sheet

หัวข้องานมอบที่ 4 รายงานการตรวจสอบ และปรับปรุงคุณภาพน้ำดับความร้อนเครื่องยนต์ และน้ำ สำหรับหม้อน้ำ (water treatment and testing) ประกอบด้วย เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องตรวจสอบและปรับปรุง คุณภาพน้ำ วิธีที่ใช้ในการตรวจสอบสภาพน้ำของค่าแต่ละค่าที่ทำการตรวจสอบในเรือที่นักเรียนทำการฝึก วิธีการปรับปรุง คุณภาพน้ำ ผลเสียที่อาจเกิดขึ้นถ้าปล่อยให้สารเคมีต่าง ๆ ในองค์ประกอบของน้ำที่มีค่าต่ำหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และ ตัวอย่างรายงานการตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพน้ำดับความร้อนเครื่องยนต์และน้ำสำหรับหม้อน้ำ

หัวข้องานมอบที่ 5 รายงานแผนผังท่อทาง (piping system) นักเรียนอธิบายความหมาย ความสำคัญ และ นำเสนอแผนผังท่อทางของแต่ละระบบของเรือที่นักเรียนทำการฝึก 12 ระบบ ดังต่อไปนี้ ระบบสูบน้ำทิ้งเรือและ ระบบบำบัดน้ำปนน้ำมันในเรือ (bilge, oily water treatment piping diagram) ระบบน้ำอับเฉา (ballast piping diagram) ระบบน้ำดับเพลิง (fire main piping diagram) ระบบน้ำจืดหล่อเย็น (cooling fresh water piping diagram) ระบบน้ำทะเล ในห้องเครื่อง (sea water piping diagram) ระบบน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งระบบ H.F.O. และ M.D.O. (fuel oil piping diagram)

ระบบทำความสะอาดน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งระบบ H.F.O. และ M.D.O. (fuel oil treatment piping diagram) ระบบลม (compressed air piping diagram) ระบบไอน้ำและน้ำร้อนภายในเรือ (steam and hot water piping diagram) ระบบน้ำมันหล่อลื่นและระบบทำความสะอาดน้ำมันหล่อ (lubricating oil and lubricating treatment piping diagram) ระบบทำความสะอาดน้ำมันหล่อลื่น (lubricating oil treatment piping diagram) และระบบบำบัดน้ำเสียในเรือ (sewage piping diagram)

หัวข้องานมอบที่ 6 รายงานเครื่องจักรใหญ่ (main engine) ประกอบด้วย ชื่อ รุ่น และข้อมูลที่สำคัญของเครื่องจักรใหญ่ (main engine particular) บนเรือพร้อมภาพถ่าย ภาพถ่ายพร้อมคำอธิบายส่วนต่าง ๆ ของเครื่องจักรใหญ่ในมุมมองต่าง ๆ ระบบการทำงานของเครื่องจักรใหญ่ ระบบน้ำดับความร้อน ระบบน้ำมันเชื้อเพลิง ระบบน้ำมันหล่อลื่น ระบบลมสตาร์ทและระบบอากาศเข้าเครื่อง ระบบกลับจักร ระบบส่งกำลังไปยังเพลลาใบจักร ขั้นตอนการเตรียมการเดินเครื่องจักรใหญ่ ขั้นตอนการเดินเครื่องและการเลิกเครื่อง ขั้นตอนการบำรุงรักษาเครื่องจักรใหญ่/เครื่องจักรใหญ่ทำงาน วิธีการและแนวทางการหาประสิทธิภาพเครื่องจักรใหญ่ของเรือที่นักเรียนทำการฝึก (เป็นการคำนวณประสิทธิภาพ และนำค่าที่ได้มาใช้ในการตัดสินใจ) (*ให้แนบสำเนาเอกสารอ้างอิงจาก Instruction Manual มาด้วย)

หัวข้องานมอบที่ 7 รายงานการวัด และการตรวจสอบสภาพกระบอกสูบ ลูกสูบและแหวนลูกสูบ (measurement and inspection of cylinder liner piston and piston ring) ประกอบด้วย ความหมาย เหตุผลความจำเป็นในการทำการตรวจสอบ วิธีการตรวจสอบ สภาพกระบอกสูบพร้อมรายงานการตรวจสอบสภาพกระบอกสูบ ของเรือที่นักเรียนทำการฝึก วิธีการตรวจสอบ สภาพลูกสูบ พร้อมรายงานการตรวจสอบสภาพลูกสูบ ของเรือที่นักเรียนทำการฝึก วิธีการตรวจสอบสภาพแหวนลูกสูบ และให้แนบรายละเอียดของค่าที่ยอมรับได้/ไม่ได้โดยอ้างอิงจาก Instruction Manual ของ M/E (*ให้แนบสำเนาเอกสารอ้างอิง Instruction Manual มาด้วย)

หัวข้องานมอบที่ 8 รายงาน Crankshaft Deflection ประกอบด้วย ความหมาย เหตุผล ความจำเป็นในการทำการวัดค่า Crankshaft Deflection วิธีการวัด และเครื่องมือที่ใช้ในการวัด ขั้นตอนก่อนทำการวัด/วิธีการวัด การบันทึกค่าต่าง ๆ ที่วัดได้ (พร้อมเอกสารรายงานการวัด) หลักเกณฑ์การพิจารณาผลที่ได้จากการวัดและการปรับแต่งแก้ไข ผลเสียที่อาจเกิดขึ้นจากค่า Deflection และให้แนบรายละเอียดของค่าที่ยอมรับได้/ไม่ได้ โดยอ้างอิงจาก Instruction Manual M/E (*ให้แนบสำเนาเอกสารอ้างอิง Instruction Manual มาด้วย)

หัวข้องานมอบที่ 9 รายงานข้อขัดข้อง (trouble report) รายงานเหตุการณ์ขัดข้องที่เกิดขึ้น ห้องเครื่องภายในเรือที่นักเรียน ทำการฝึกอย่างน้อย 3 เหตุการณ์ พร้อมรูปภาพถ่ายอธิบายสาเหตุ การเกิดข้อขัดข้องดังกล่าว และวิธีการแก้ไข พร้อมแนวทางการป้องกันการเกิดซ้ำ (ให้กรอกข้อมูลลงในแบบฟอร์มที่กำหนด)

หัวข้องานมอบที่ 10 ระบบงานไฟฟ้า (electric system) ประกอบด้วย แบบแปลนแผนผังของระบบไฟฟ้าในเรือ เครื่องยนต์ขับเคลื่อนเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ข้อมูลเครื่องยนต์ (generator diesel engine particular) ข้อมูลเครื่องกำเนิดไฟฟ้า (generator) ขั้นตอนการเตรียมการก่อนเดินเครื่อง ขั้นตอนการเดินเครื่องยนต์/ขั้นตอนการดูแลรักษาเครื่องยนต์ ขั้นตอนการเลิกเครื่องยนต์ ขั้นตอนการขนานเครื่องกำเนิดไฟฟ้า การบำรุงรักษาตามเวลา (maintenance schedule) อธิบายระบบไฟฟ้ากำลังที่มีการใช้งานบนเรือ อธิบายระบบไฟฟ้าแสงสว่างบนเรือ อธิบายระบบไฟฟ้าฉุกเฉินบนเรือ อธิบายการบำรุงรักษาเครื่องกำเนิดไฟฟ้าบนเรือ Generator และอธิบายทดสอบ Insulation Test บนเรือ (*ให้แนบเอกสาร จาก Instruction Manual ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและเครื่องยนต์ดีเซลที่เป็นต้นกำลังมาอ้างอิงด้วย)

หัวข้องานมอบที่ 11 รายงานเครื่องจักรช่วย (auxiliary machinery) ประกอบด้วย อธิบายข้อมูล ประโยชน์และความสำคัญของเครื่องจักรช่วย (auxiliary machinery particular) แผนผังของระบบเครื่องจักรช่วย ภาพถ่ายระบบเครื่องจักรช่วยและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในมุมมองต่าง ๆ ขั้นตอนการเตรียมการ/การเดินเครื่อง/การดูแลรักษาขณะเดินเครื่อง จงอธิบายข้อควรระวังในการใช้งาน/แผนการบำรุงรักษาเครื่องจักรช่วย และให้แนบเอกสารอ้างอิงเกี่ยวกับแผนผัง ขั้นตอน/การเตรียม/รายการซ่อมบำรุงตาม PMS จาก Instruction Manual

เครื่องจักรช่วยที่ต้องทำรายงานในหัวข้องานมอบที่ 11 มีดังนี้ เครื่องทำความสะอาดน้ำมัน (purifier) เครื่องอัดลม (air compressor) เครื่องผลิตไอน้ำ (auxiliary boiler) เครื่องแยกน้ำมันจากน้ำที่ขุ่น (oily water separator) เตาเผาขยะ (incinerator) เครื่องบำบัดน้ำเสีย (sewage treatment Plant) เครื่องปรับสภาพน้ำมัน (fuel condition module) เครื่องกลั่นน้ำจืด (fresh water generator) และข้อบังคับระบบขับเคลื่อนทางเรือตามอนุสัญญา SOLAS

หัวข้องานมอบที่ 12 รายงานเครื่องขับเคลื่อน (steering gear) ประกอบด้วย อธิบายรายละเอียดของทางเสือ และระบบขับเคลื่อนทางเรือบนเรือ แบบแปลนแผนผังของระบบขับเคลื่อนทางเสือ ภาพถ่ายระบบขับเคลื่อนทางเสือ ในมุมมองต่าง ๆ และอธิบายข้อบังคับในการปฏิบัติงานกับทางเสือและการใช้งานหาหนังสือบนเรือในกรณีฉุกเฉิน

หัวข้องานมอบที่ 13 รายงานเครื่องทำความเย็น และระบบปรับอากาศ (refrigeration and air condition system) ประกอบด้วย อธิบายเกี่ยวกับห้องเย็นที่มีใช้ภายในเรือ แบบแปลนแผนผังของระบบห้องเย็นที่มีใช้ภายในเรือ ภาพถ่ายของอุปกรณ์ และพื้นที่ที่มีการติดตั้งระบบห้องเย็นภายในเรือ ภาพถ่ายหรือเอกสารแนบคู่มือใช้งานจริง ของระบบห้องเย็นในเรือ การบำรุงรักษาเครื่องทำความเย็นบนเรือ อธิบายระบบปรับอากาศภายในเรือ และให้แนบเอกสารอ้างอิงจาก Instruction Manual ที่เกี่ยวกับการเตรียมการเดินเครื่องและเลิกเครื่องพร้อมการซ่อมบำรุงตาม PMS

หัวข้องานมอบที่ 14 รายงานเครื่องจักรกลบนดาดฟ้าเรือ (deck machinery) ประกอบด้วย รายละเอียดเครื่องจักรกลบนดาดฟ้าเรือและอุปกรณ์การท่าสินค้า ภาพถ่ายเครื่องมือ/อุปกรณ์และเครื่องจักร และขั้นตอนการปฏิบัติงานของเครื่องมือและอุปกรณ์แต่ละชนิด

เครื่องจักรช่วยที่ต้องจัดทำรายงานในหัวข้องานมอบที่ 14 มีดังนี้ กว้านสมอ (anchor windlass) / กว้านเชือก (mooring winch) เครื่องจักรกลสำหรับยกขนสินค้า (cargo crane) ฝากระว้าง (hatch cover) (*ให้แนบเอกสารอ้างอิงจาก Instruction Manual ที่เกี่ยวกับการเตรียมการเดินเครื่อง และการเลิกเครื่อง พร้อมการซ่อมบำรุงตาม PMS)

หัวข้องานมอบที่ 15 รายงานปฏิบัติการเกี่ยวกับสินค้า (cargo operation) ประกอบด้วย ภาพถ่ายและรายละเอียดประเภทของสินค้าของเรือลำที่ลงฝึก ภาพถ่ายและรายละเอียดการปฏิบัติเกี่ยวกับสินค้า การจัดทำแผนการบรรจุสินค้า (stowage plan) และการเตรียมการของเรือก่อนการบรรจุสินค้า

หัวข้องานมอบที่ 16 รายงานการฝึกสถานีฉุกเฉิน (emergency station) และแผนผังที่แสดงตำแหน่งของอุปกรณ์ Safety บนเรือ ประกอบด้วย แผนผังการจัดสถานีฉุกเฉินบนเรือ รายละเอียดการปฏิบัติเมื่อเกิดไฟไหม้บนเรือ รายละเอียดการปฏิบัติเมื่อเรือเกยตื้น รายละเอียดการปฏิบัติเมื่อเกิดคนตกน้ำจากเรือ รายละเอียดการปฏิบัติเมื่อเกิดการสละเรือใหญ่ รายละเอียดการปฏิบัติเพื่อป้องกันโจรสลัด รายละเอียดการปฏิบัติเมื่อเกิดน้ำมันหกหล่นบนเรือ แผนผังที่แสดงตำแหน่งของอุปกรณ์ Safety บนเรือ สัญญาณแจ้งเหตุฉุกเฉิน รายละเอียดการฝึกสถานีต่าง ๆ บนเรือ ภาพถ่ายการฝึกสถานีต่าง ๆ บนเรือ และตัวอย่างการบันทึกการฝึกสถานีต่าง ๆ

หัวข้องานมอบที่ 17 รายงานเกี่ยวกับการป้องกันมลภาวะทางทะเลที่เกิดจากเรือ ประกอบด้วย อธิบายการป้องกันมลภาวะทางทะเลที่เกิดจากเรือที่นักเรียนทำการฝึกตามข้อบังคับต่าง ๆ ของอนุสัญญา MARPOL อธิบายขั้นตอนการปฏิบัติในการป้องกันมลภาวะทางทะเล ภาพถ่ายอุปกรณ์ และคำอธิบายสำหรับการป้องกันมลภาวะทางทะเลที่เกิดจากน้ำมัน และอธิบายความหมายและวิธีการบันทึก Oil Record Book

หัวข้องานมอบที่ 18 รายงานการปฏิบัติหน้าที่เข้าเวรยามฝ่ายช่างกลเรือ และเอกสารที่เกี่ยวข้องภายในฝ่ายช่างกลเรือ ความปลอดภัย ประกอบด้วย แนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของนายยาม และลูกยามในการเข้าเวรยามเรือเดิน เพื่อให้เกิดความปลอดภัย รายละเอียดการจุดปฐมน้ำในกรณีเรือเดินและเรือจอด ภาพถ่ายการปฏิบัติงานของนักเรียนในขณะเข้าเวรยามในห้องเครื่องพร้อมอธิบายการทำงานขณะที่เรือเดินและเรือจอด ภาพถ่ายหรือเอกสารปฐมน้ำที่ใช้ในการจุดปฐมน้ำในห้องเครื่อง ขั้นตอนและแนวทางการทำงานในพื้นที่อับอากาศ (enclosed space) อธิบายเอกสารในการขออนุญาตทำงานในพื้นที่อับอากาศ (enclosed space permit) อธิบายขั้นตอนและแนวทางการทำงานที่ใช้ความร้อน (hot work) อธิบายเอกสารในการขออนุญาตทำงานที่ใช้ความร้อน (hot work permit) อธิบายขั้นตอนการสับเปลี่ยนเวรยาม

อธิบายขั้นตอนการปฏิบัติขณะเรือ Maneuvering Chief Engineer Standing Order Work / Rest Hours Record และ Drug and Alcohol Policy

หัวข้องานมอบที่ 19 รายงานคนประจำเรือฝ่ายช่างกลเรือ (engine department report) ประกอบด้วย รายชื่อคนประจำเรือ (crew list engine department) ภาพถ่ายและประวัติส่วนตัวของคนประจำเรือฝ่ายช่างกลเรือทั้งหมดบนเรือ ตลอดจนที่นักเรียนทำการฝึก (ประกอบด้วย รูปถ่ายของแต่ละคนโดยมีเงื่อนไขว่านักเรียนต้องถ่ายคู่กับคนประจำเรือด้วย) หน้าที่และความรับผิดชอบของคนประจำเรือในแต่ละตำแหน่งของฝ่ายช่างกลเรือ และอธิบายวิธีการพัฒนาตนเองจากตำแหน่ง Engine Cadet จนถึงตำแหน่ง Chief Engineer

หัวข้องานมอบที่ 20 รายงานการถอดประกอบเครื่องจักรและการพิจารณาการสั่ง Spare Parts (marine machinery assembly / re-assembly and spare part order consideration) ประกอบด้วย บันทึกเหตุการณ์การถอดประกอบเครื่องจักรใหญ่และเครื่องจักรช่วยภายในเรือ อธิบายขั้นตอนการถอดประกอบชิ้นส่วนต่าง ๆ ของเครื่องจักรใหญ่และเครื่องจักรช่วยภายในเรือ (video presentation) ถ่ายภาพชิ้นส่วนต่าง ๆ ที่ถอดประกอบออกมาโดยจัดแยกเรียงชิ้นส่วนต่าง ๆ ก่อนถ่ายภาพและอธิบายชื่อ คุณลักษณะสำคัญของชิ้นส่วนเครื่องจักรแต่ละชิ้น (identify part of machinery) ให้นำเสนอการพิจารณาสั่ง Spare part ในกรณีที่เป็นอะไหล่ที่ต้องสั่งทำขึ้นเป็นพิเศษ ไม่ใช่เป็นอะไหล่แบบส่งปกติ โดยให้แสดงการระบุรายละเอียดความต้องการในคุณลักษณะของอะไหล่ที่สั่ง เช่น ชนิดของโลหะ ขนาด วัสดุที่ต้องนำมาใช้ประกอบรวม ฯลฯ สำหรับรายงานการถอดประกอบเครื่องจักรฯ ให้จัดทำนำมาส่งอย่างน้อย 5 เหตุการณ์ และสำหรับรายงานการพิจารณาสั่ง Spare part ในกรณีที่เป็นอะไหล่ที่ต้องสั่งทำขึ้นเป็นพิเศษ ให้จัดทำนำมาส่งอย่างน้อย 2 เหตุการณ์

หัวข้องานมอบที่ 21 รายงานข้อขัดข้องซึ่งมีผลทำให้ไม่สามารถใช้เครื่องจักรใหญ่ (main engine) ได้

**** ให้จัดทำตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในขณะฝึกภาคปฏิบัติบนเรือแต่ละลำ จำนวนรายงาน ข้อขัดข้องต้องไม่น้อยกว่า 3 เหตุการณ์ โดยแต่ละรายงานประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังนี้** ลำดับความของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยย่อ (outline of incident) อธิบายสาเหตุของข้อขัดข้อง (cause of trouble) อธิบายวิธีการในการแก้ไขข้อขัดข้องที่เกิดขึ้น (countermeasure against trouble) ความคิดเห็นในเรื่องการป้องกันที่จะไม่ให้เกิดข้อขัดข้องดังกล่าวซ้ำอีก (preventive measures) ในเล่มรายงานต้องแสดงรายละเอียดต่าง ๆ ให้ครบถ้วน เช่น วันและตำบลที่ของเรือในขณะเกิดเหตุ/ระยะเวลาที่ใช้ในการแก้ไขและรูปถ่าย/ภาพวิดีโอที่แสดงเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้น และในกรณีเรือที่ลงฝึกไม่มีข้อขัดข้องของเครื่องจักรใหญ่ให้จัดทำรายงานข้อขัดข้องของเครื่องจักรกลหลักอื่น ๆ ที่ฝ่ายช่างกลเรือรับผิดชอบ/ทดแทนมาไม่น้อยกว่า 5 เหตุการณ์

หัวข้องานมอบที่ 22 รายงานอุปกรณ์การเดินเรือ และอุปกรณ์ติดต่อสื่อสารในเรือ (navigation aids and communication equipment onboard) ประกอบด้วย ภาพถ่ายและข้อมูลพื้นฐานของเรดาร์ (radar radio detection and ranging) ภาพถ่ายและข้อมูลพื้นฐานของเข็มทิศแม่เหล็ก (magnetic compass) ภาพถ่ายและข้อมูลพื้นฐานของเข็มทิศไยโร (Gyro compass) ภาพถ่ายและข้อมูลพื้นฐานของเครื่องมือหาที่เรือด้วยดาวเทียม GPS (Global Positioning System) ภาพถ่ายและข้อมูลพื้นฐานของระบบรายงานตนอัตโนมัติ (Automatic Identification System--AIS) ภาพถ่ายและข้อมูลพื้นฐานของเครื่องแผนที่เดินเรืออัตโนมัติ (electronic chart display and information system) ภาพถ่ายและข้อมูลพื้นฐานของเครื่องมือสื่อสารระบบดาวเทียม (Inmarsat-C) ภาพถ่ายและข้อมูลพื้นฐานของแสงสวิตช์ไฟ (navigation light) และภาพถ่ายและข้อมูลพื้นฐานของเครื่องควบคุมการส่งจักรบนสะพาน (telegraph engine)

หัวข้องานมอบที่ 23

ตอนที่ 1 แนะนำเรือฝึกของนักเรียนโดยเริ่มจากหัวเรือ พื้นที่บรรทุกสินค้า สะพานเดินเรือ ห้องพักอาศัยของตนเอง และห้องต่าง ๆ ภายในเรือ ท้ายเรือ ห้องเครื่องจักรใหญ่ ห้องควบคุมเครื่องจักร

ตอนที่ 2 นักเรียนแนะนำอุปกรณ์เครื่องจักรต่าง ๆ ภายในห้องเครื่อง เริ่มตั้งแต่ห้องควบคุมเครื่องจักร (engine control room) ขึ้นต่าง ๆ ภายในห้องเครื่อง

ข้อที่ 5 ข้อคิดเห็นส่วนตัวเกี่ยวกับการฝึก กิจกรรมต่าง ๆ ในเรือ การท่องเที่ยวบนฝั่งตามประเทศต่าง ๆ การเยี่ยมชม วัฒนธรรม ประเพณีของประเทศต่าง ๆ รวมถึงอาจมีการพบเจอคลื่นลม เพื่อให้ได้ภาพกว้างของการฝึก

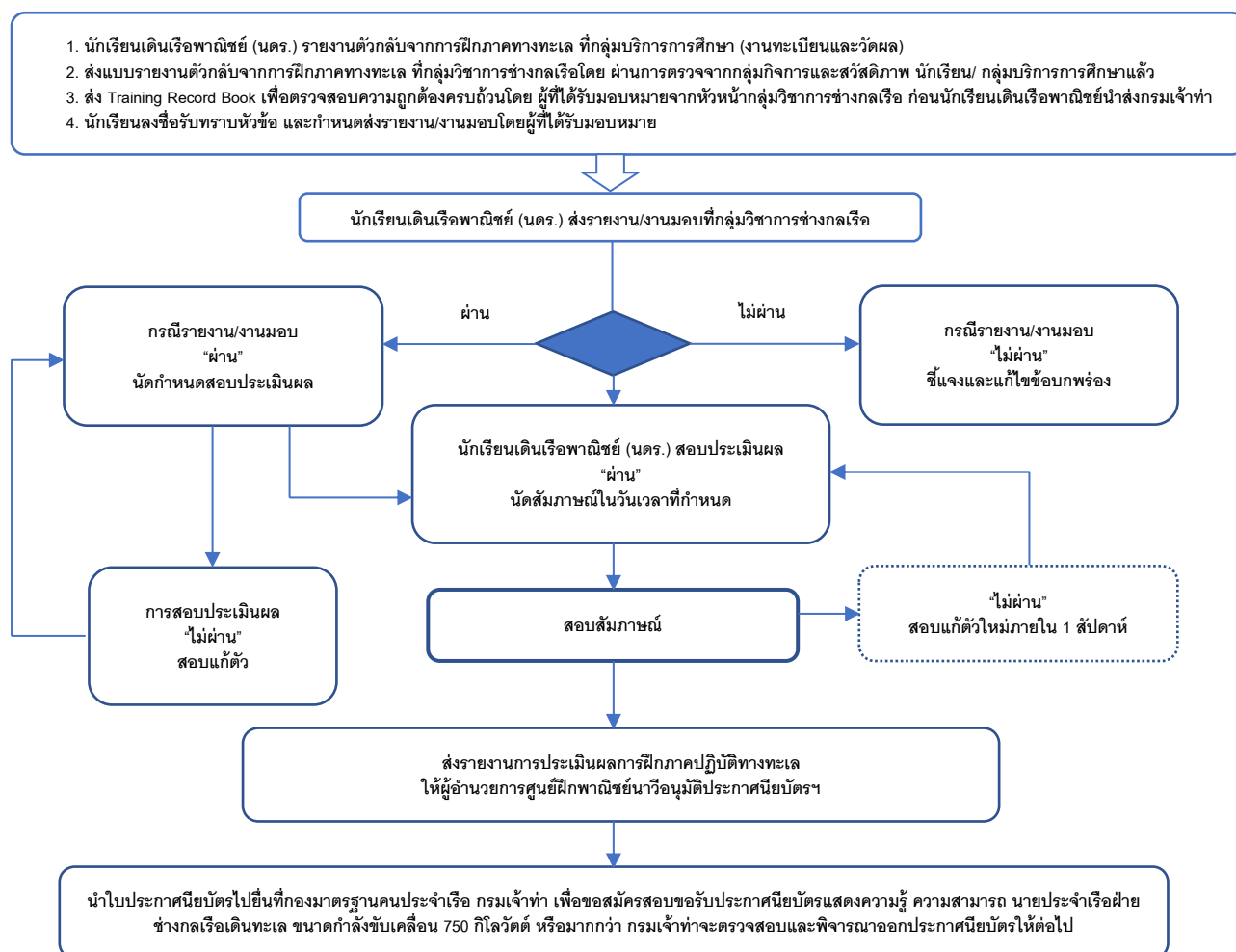
ข้อที่ 6 สอบสัมภาษณ์ตามหัวข้องานมอบ 22 หัวข้อ

ข้อที่ 7 สอบข้อเขียนประเมินผลภาคปฏิบัติ โดยแบ่งข้อสอบเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มวิชาวิศวกรรมเครื่องกลเรือ กลุ่มวิศวกรรมไฟฟ้า กลุ่มวิชาซ่อมบำรุง และกลุ่มวิชาการบริหารและการควบคุมเรือ

นักเรียนเดินเรือพาณิชย์ ฝ่ายช่างกลเรือ ที่ผ่านกระบวนการดังกล่าวแล้ว ศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวีจะออกประกาศนียบัตร แสดงความรู้ความสามารถในระดับปฏิบัติการ นายประจำเรือฝ่ายช่างกลเรือ สาขาวิศวกรรมเครื่องกลเรือ และจะออก ประกาศนียบัตรรับรองว่าจบหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมเครื่องกลเรือ และทางศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี จะเสนอมหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อเสนอสมามหาวิทยาลัยขอนแก่นนิติปริญญา

นักเรียนเดินเรือพาณิชย์ นำประกาศที่ศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวีออกให้พร้อมทั้งสมุดบันทึกการฝึก (training record book) ไปยื่นที่กองมาตรฐานคนประจำเรือ กรมเจ้าท่า เพื่อขอสมัครสอบรับประกาศนียบัตรแสดงความรู้ความสามารถ ระดับ นายประจำเรือ ฝ่ายช่างช่างกลเรือ ของเรือกลเดินทะเลขนาดกำลังขับเคลื่อน 750 กิโลวัตต์หรือมากกว่าต่อไป

ขั้นตอนการเข้ารับการประเมินการฝึกภาคปฏิบัติทางทะเลกับเรือสินค้า

ภาพ 1 ขั้นตอนการเข้ารับการประเมินการฝึกภาคปฏิบัติทางทะเลกับเรือสินค้า

บทสรุป

เกณฑ์การขอใบประกอบวิชาชีพระดับนายประจำเรือ ฝ่ายช่างกล ของศูนย์ฝึกพาณิชยนาวี กรมเจ้าท่า เดิมต้องส่งสมุดบันทึกการฝึก (training record book) พร้อมทั้งมีการสมัครสอบที่กองมาตรฐาน คนประจำเรือ ถ้าสอบผ่านก็จะได้รับใบประกอบวิชาชีพ ระดับนายประจำเรือ ฝ่ายช่างกล กรณีสอบไม่ผ่านต้องสอบใหม่ ส่วนเกณฑ์ใหม่ตามประกาศกรมเจ้าท่าที่ 146/2565 ให้สถานศึกษาทำการสอบผู้จบการศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์ เมื่อสถานศึกษาออกใบประกาศนียบัตรรับรองความรู้ความสามารถ ให้ผู้จบการศึกษาไปสมัครสอบที่กองมาตรฐานคนประจำเรือ กรมเจ้าท่า ทางกองมาตรฐานคนประจำเรือจะตรวจสอบ และออกใบประกอบวิชาชีพฯ ให้กับผู้สมัครสอบต่อไป

ข้อเสนอแนะ

กลุ่มวิชาการช่างกลเรือ ศูนย์ฝึกพาณิชยนาวี จึงต้องปรับเกณฑ์ใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศดังกล่าว คือการเพิ่มเติมมีงานมอบ 22 หัวข้อ และมีหัวข้องานมอบการจัดทำวิดีโอ รวมถึงมีการสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ โดยความเห็นชอบจากศูนย์ฝึกพาณิชยนาวี ส่วนเกณฑ์เดิมยังคงไว้

ดังนั้น จึงนับได้ว่าเกณฑ์ขอรับใบประกอบวิชาชีพ ระดับนายประจำเรือ ฝ่ายช่างกลเรือ ของศูนย์ฝึกพาณิชยนาวี เป็นไปตามประกาศฯ ดังกล่าว

เอกสารอ้างอิง

ประกาศกรมเจ้าท่า ที่ 146/2565 เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการสอบประเมินความรู้ความสามารถเพื่อขอรับประกาศนียบัตรระดับปฏิบัติการ (operational level) และสนับสนุน (support level) ฝ่ายเดินเรือและฝ่ายช่างกล ตามข้อบังคับกรมเจ้าท่าเกี่ยวกับการสอบความรู้ผู้ทำการในเรือเดินทะเลใกล้ฝั่งและเรือเดินทะเลระหว่างประเทศสำหรับผู้ผ่านการฝึกอบรมจากสถานศึกษาฝึกอบรมได้รับการรับรองหลักสูตรจากกรมเจ้าท่า. (2565). *ราชกิจจานุเบกษา*, 139(พิเศษ 183 ง), 29-32.

ข้อบังคับกรมเจ้าท่า เกี่ยวกับการสอบความรู้ผู้ทำการในเรือเดินทะเลใกล้ฝั่งและเรือเดินทะเลระหว่างประเทศ พ.ศ. 2565. (2565). *ราชกิจจานุเบกษา* 139(พิเศษ 72 ง), 24-75.

ศูนย์ฝึกพาณิชยนาวี. (2565). *ประกาศศูนย์ฝึกพาณิชยนาวี ที่ 89/2565 เรื่อง กระบวนการรายงานตัวกลับจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักเรียนเดินเรือพาณิชยนาวี*. ผู้แต่ง.

ศูนย์ฝึกพาณิชยนาวี, กลุ่มวิชาการช่างกลเรือ. (2563). *คู่มือฝึกภาคปฏิบัติทางทะเลกับเรือกลเดินทะเล และข้อปฏิบัติสำหรับนักเรียนเดินเรือพาณิชยนาวี ฝ่ายช่างกลเรือ ฉบับปรับปรุงปี 2563*. ผู้แต่ง.

พรคนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหง: กรณีศึกษาพรรคตะวันออกใหม่

กิตชัยกุลย์ อินทร์แก้ว¹

วันที่รับบทความ: 27 เมษายน 2566

วันแก้ไขบทความ: 22 พฤษภาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ: 24 พฤษภาคม 2566

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการก่อเกิด พัฒนาการ และการบริหารของพรรคตะวันออกใหม่ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 5 คน ผลการวิจัย พบว่าความขัดแย้งระหว่างกลุ่มแนวร่วมของพรรคพิทักษ์ธรรมกับพรรคพิทักษ์ธรรม ทำให้เกิดพรรคตะวันออกใหม่ขึ้น พัฒนาการของพรรคตะวันออกใหม่นั้น แบ่งออกได้เป็น 3 ยุค ได้แก่ (1) ยุคเริ่มต้น (พ.ศ. 2535-2545) เป็นช่วงที่พรรคประสบกับความล้มเหลวในการเลือกตั้งในช่วง 5 ปีแรก (พ.ศ. 2535-2540) เนื่องจากขาดการสนับสนุน “ทุน” จากภายนอกและตัวผู้สมัครของพรรคยังไม่เป็นที่รู้จัก แต่ในช่วงท้ายของยุคนี้พรรคสามารถระดมทุนจากภายนอกได้ จนนำไปสู่การชนะเลือกตั้ง 4 สมัยติดต่อกันในปี พ.ศ. 2541-2544 (2) ยุครุ่งเรือง (พ.ศ. 2546-2556) เป็นยุคที่พรรคตะวันออกใหม่ได้มีการเรียนรู้และปรับแนวคิดในการ “เข้าถึง” มวลชน โดยการเน้น “สื่อ” มีการนำศิลปินและการจัดคอนเสิร์ตตามยุคสมัยเข้ามาในมหาวิทยาลัย จนนำไปสู่การชนะการเลือกตั้งได้อีกครั้งในปี พ.ศ. 2548 และสามารถครองอำนาจอย่างยาวนานได้อีก 5 สมัยติดต่อกันในปี พ.ศ. 2551-2555 และ (3) ยุคเสื่อมถอย (พ.ศ. 2557-2566) เป็นยุคที่พรรคตะวันออกใหม่ไม่ชนะการเลือกตั้งได้เลย 6 ปีเต็ม (พ.ศ. 2557-2562) จนกระทั่งมาถึงปี พ.ศ. 2563-2566 พรรคสามารถชนะการเลือกตั้ง 4 สมัยติดต่อกัน ด้วยการ “คิดใหม่ ทำใหม่” รักษาคำพูดต่อแนวร่วมและการปรับใช้รูปแบบของการระดมมวลชนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ส่วนการบริหารงานของพรรคตะวันออกใหม่จะเน้นการมีส่วนร่วมจากสมาชิกทุกภาคส่วน ตลอดจนมี “รุ่นพี่” คอยให้คำแนะนำและคอยช่วยประสานงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

คำสำคัญ: พรคนักศึกษา; มหาวิทยาลัยรามคำแหง; ระบอบประชาธิปไตย

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹นักวิชาการอิสระ

หัวหน้ากองคดีนิยาม ขอยรามคำแหง 63 แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240, ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: thanongkeait@hotmail.com

The Student Parties at Ramkhamhaeng University: Case Study of Tawanmai Student Party

Kitchaiyakul Inkaew¹

Received: April 27, 2023

Revised: May 22, 2023

Accepted: May 24, 2023

Abstract

This research article aims to study the origin, development and management of the Tawanmai Student Party. Qualitative in-depth interviews were conducted with 5 key informants. The results showed that Tawanmai Student Party originated from a conflict between the Phithak-Tham Student Party and its supporters who disagreed with the party's management. Therefore, they resigned from the Phitak-Tham Party and started a new party: the Tawanmai Student Party. The Tawanmai Student Party assumed its strength in three stages. The first stage was between 1992 and 2002. In the first 5 years (1992-1997) problems encountered with the failure in the election to the Ramkhamhaeng University Student Union. It was caused by a lack of financial support from external sponsorship and the candidates were unknown to the students of Ramkhamhaeng University. After this experience the Tawanmai Student Party get a strong external sponsorship. This led to the victory of election and it had been winning continuously 4 terms between 1998 and 2001. The second stage was between 2003 and 2013. This stage was prosperous. The Tawanmai Student Party had learned from the past and changed its way of dealing with the public. They focused on the "media" such as organizing a popular concert according to the trend in the university. This led to win the election of 2005 and 5 following elections between 2008 and 2012. The third stage was between 2014 and 2013. It is the declining stage. At that stage of development the Tawanmai Student Party could not win the election for 6 years (2008 – 2019). It was until the period 2020 – 2023 that the Tawanmai Student Party could come back and won the election for 4 successive years. This was due to the fact that the party could keep the promises with the allied parties and adapt the concept "New Thinking and New Action" to gather the mass depending on the circumstances at the time. Concerning the party management, the Tawanmai Student Party will concentrate on the participation of every member. There are also "Seniors" who always advise and coordinate the party's internal and external work outside the university campus.

Keywords: Student Parties; Ramkhamhaeng University; Democracy

Type of Article: Research Article

¹Independent Scholar

Huamark Condominium, Soi Ramkhamhaeng 63, Huamark, Bangkok, Bangkok 10240, Thailand

Corresponding Author Email: thanongkeait@hotmail.com

บทนำ

มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้ถูกจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2514 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นสถานศึกษาแบบ “ตลาดวิชา” เพื่อแก้ไขปัญหาการศึกษาไม่มีที่เรียน เนื่องจากขณะนั้นมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมีจำนวนไม่กี่แห่งและแต่ละแห่งจะจำกัดจำนวนที่รับ และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่ต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาได้มีที่เรียนได้เลือกเรียนสาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการ ซึ่งจนถึงปัจจุบัน มีการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนทั้งในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก รวมทั้งสิ้น 116 หลักสูตร ตลอดจนมีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น การสอนทางไกลการเรียนการสอนแบบ e-Learning การสอนด้วยระบบ e-Testing เป็นต้น จนมหาวิทยาลัยได้ก้าวสู่การเป็น e-University ในระดับมาตรฐานสากล (จำเริญ สิริมนกุล, 2565)

นอกจากการเรียนการสอนที่เป็นแบบฉบับของตัวเองแล้ว จุดเด่นอีกประการหนึ่งที่น่าสนใจเป็นอย่างมากของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ คือ การเป็นมหาวิทยาลัยที่มีการส่งเสริม “ประชาธิปไตย” อย่างเข้มข้น กล่าวคือ มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีกิจกรรมของนักศึกษาเพื่อเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามัคคี พละนาถัย และความสามารถในกิจกรรมเสริมหลักสูตรกับช่วยมหาวิทยาลัยจัดงานเป็นครั้งคราว โดยการประชุมสภามหาวิทยาลัยรามคำแหง ครั้งที่ 3/2514 เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2514 ที่ประชุมได้อนุมัติให้ตราข้อบังคับว่าด้วย “องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง” (อ.ศ.ม.ร.) (รังสรรค์ แสงสุข, 2514, หน้า 3) ซึ่งในข้อบังคับดังกล่าวได้กำหนดคุณสมบัติต่าง ๆ ของทีม (พรรคนักศึกษาในปัจจุบัน) ที่จะลงแข่งเพื่อรับเลือกตั้งเป็นองค์การนักศึกษาไว้ ต่อมาภายหลังได้มีการตราข้อบังคับของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยกิจกรรมนักศึกษาออกมาอีก 4 ฉบับ ได้แก่ (1) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2515 (2) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2522 (3) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2525 และ (4) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2549 ในส่วนของพรรคนักศึกษานั้น ได้มีการตราข้อบังคับขึ้นมาใช้เป็นการเฉพาะ 2 ฉบับ คือ (1) ข้อบังคับว่าด้วยพรรค พ.ศ. 2517 และ (2) ประกาศของกองกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยพรรคนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2550 (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, สภานักศึกษา และงานกิจกรรมนักศึกษา, หน่วยส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา, 2555)

ตลอดเวลา 52 ปี ของการจัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการองค์การนักศึกษา (อ.ศ.ม.ร.) และสภานักศึกษา (ส.ม.ร.) ที่เป็นการจำลองการเลือกตั้งของประเทศให้เข้ามาอยู่ในมหาวิทยาลัย เปลี่ยนพรรคการเมืองเป็นพรรคนักศึกษา ผู้ลงคะแนนจากประชาชนมาเป็นนักศึกษา พรรคตะวันตกใหม่เป็นพรรคนักศึกษาที่ประสบความสำเร็จชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นองค์การนักศึกษามากที่สุด (14 ครั้ง) ทำให้การศึกษาก่อนเกิด พัฒนาการและการบริหารงานของพรรคตะวันตกใหม่นั้นจะเป็นการถอดบทเรียนให้พรรคนักศึกษาอื่น ๆ ได้เรียนรู้และนำประสบการณ์ ตลอดจนแนวคิดหรือเทคนิคต่าง ๆ ของพรรคตะวันตกใหม่ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์กับพรรคศึกษาของตนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการก่อเกิดและพัฒนารวมของพรรคตะวันตกใหม่
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานของพรรคตะวันตกใหม่

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ความหมายของพรรคการเมือง

หยุด แสงอุทัย (2518, หน้า 8) ได้อธิบายถึงคำว่า “พรรคการเมือง” ว่าแม้จะมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไปตามภาษาต่าง ๆ เช่น ภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Political Party” ภาษาฝรั่งเศส ใช้คำว่า “Partie Politique” และภาษาเยอรมันใช้คำว่า

“Politische Partai” แต่มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินคำเดียวกัน คือ คำว่า “Pars” ที่แปลว่า “ส่วน” ดังนั้น “พรรคการเมือง” จึงหมายถึง “ส่วนของประชาชน” อันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของรัฐ (ปรีชา หงส์ไกรเลิศ, 2524, หน้า 5)

นอกจากนี้ยังมีนักรัฐศาสตร์ชาวต่างชาติอีกหลายท่านที่ได้ให้ความหมายของ “พรรคการเมือง” ไว้อย่างน่าสนใจ เช่น Edmund Burke (Pennock & Smith, 1964, p. 335) พรรคการเมือง คือ คณะบุคคลซึ่งรวมตัวกัน (ด้วยหลักการเห็นพ้องต้องกันบางอย่าง) เข้ามาทำงานเพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติ หรือจะเป็น Duverger (1964, pp. 24-31) พรรคการเมือง คือ การรวมตัวของกลุ่มต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มทางเศรษฐกิจหรือกลุ่มอื่น ๆ เช่น การรวมตัวของกลุ่มผู้ดี กลุ่มขุนนาง กลุ่มกรรมกร กลุ่มเจ้าของที่ดิน กลุ่มข้าราชการ เป็นต้น โดยเขาได้ชี้ว่ากลุ่มต่าง ๆ เหล่านั้น ล้วนเป็นที่มาของพรรคการเมืองทั้งสิ้น

หน้าที่และบทบาทของพรรคการเมือง

จิรัช วิระสย, สุพล ราชภัณฑารักษ์ และสุพันธ์ ทับสุวรรณ (2562, หน้า 374-375) ได้อธิบายถึงหน้าที่ของพรรคการเมืองว่าจะต้องมียังน้อย 5 ประการ คือ

1. การรวบรวมผลประโยชน์ (aggregation of interests) ได้แก่ การรวบรวมกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งมีความสนใจหรือมีผลประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ เข้ามาอยู่ภายใต้องค์การเดียวกัน
2. การวางแผนดำเนินงาน พรรคการเมืองต้องจัดเสนอแผนดำเนินงาน ซึ่งมาจากนโยบายของพรรคเพื่อเสนอต่อประชาชนในการหาเสียงแข่งขันกับพรรคอื่น ๆ
3. พรรคการเมืองต้องพร้อมเสนอชื่อผู้สมัครลงรับการเลือกตั้ง
4. การบริหารประเทศ พรรคการเมืองมีขึ้นเพื่อที่สมาชิกจะได้มีโอกาสเข้าไปบริหารงานของประเทศได้ ซึ่งแตกต่างจาก “กลุ่มผลประโยชน์” ที่มุ่งสนใจแต่ผลประโยชน์ของกลุ่มของตนโดยมิได้มุ่งเข้าไปบริหารประเทศ
5. เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับประชาชน สมาชิกของพรรคที่อยู่ตามท้องที่ (จังหวัด) ต่าง ๆ จะเป็นผู้ทำหน้าที่แทนพรรคในการอธิบายชี้แจง นโยบายหรือท่าทีของพรรคที่มีต่อนโยบายนั้น ๆ ของรัฐบาล ทำให้ประชาชนกับรัฐบาลมีการติดต่อกับทราบเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน หรือพรรคทำหน้าที่รับฟังปัญหา/ข้อเรียกร้องต่าง ๆ ของประชาชนแล้วนำปัญหา/ข้อเรียกร้องนั้นกลับไปนำเสนอต่อรัฐบาล

ลิขิต ธีรเวคิน (2549, หน้า 345-347) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของพรรคการเมืองซึ่งพอสรุปใจความสำคัญได้ ดังต่อไปนี้

1. การผสมผสาน (integration) หรือการสร้างชาติ (nation-building) พรรคการเมืองทำหน้าที่ในการผสมผสานความแตกต่างเรื่องเผ่าพันธุ์ ศาสนา และวัฒนธรรม โดยมีอุดมการณ์ทางการเมืองเป็นฐาน ดังนั้น ในบางกรณีพรรคการเมืองจึงทำหน้าที่ประสานความแตกต่างของสมาชิกในประชาคมการเมือง พรรคการเมืองในลักษณะนี้บางครั้งเรียกว่าพรรคที่สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (party of solidarity)
2. พรรคการเมืองเป็นสถาบันที่ให้ความชอบธรรมกับระบบการเมืองหรือเจ้าหน้าที่การเมือง ทั้งนี้ เพราะว่าการเมืองในรูปแบบสมัยใหม่นั้นจะต้องมีตัวแทนจากกลุ่มต่าง ๆ ให้ความยินยอม การใช้อำนาจหรือการแจกแจงสิ่งที่มีคุณค่าให้แก่สังคม พรรคการเมืองซึ่งมีตัวแทนจากกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม จึงทำหน้าที่เป็นสถาบันที่ให้ความชอบธรรมกับระบบการเมืองหรือเจ้าหน้าที่การเมือง
3. พรรคการเมืองเป็นช่องทางที่มีส่วนร่วมทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับระบบการเมืองแบบทันสมัย ทั้งนี้ เพราะเหตุผลหลายประการ (1) เป็นการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนที่ต้องการมีบทบาทในกระบวนการตัดสินใจนโยบาย ซึ่งการมีส่วนร่วมโดยเป็นสมาชิกพรรคเป็นการกระทำบทบาทดังกล่าวในทางอ้อมหรือทางตรง (2) การมีส่วนร่วมจะเปิดโอกาสให้ระบายความเดือดร้อน ความไม่พอใจ เป็นต้น ภายในกลไกของระบบการเมือง เท่ากับเป็นการเปิดช่องให้มีการแสดงความต้องการแบบหนึ่ง เพื่อให้ความไม่พอใจทางการเมืองทั้งหลายได้มีการจัดระดับความสำคัญ และกลายเป็นข้อเสนอเพื่อการแก้ไขและเป็นนโยบาย (3) การมีส่วนร่วมทำให้สามารถระดมพลังทรัพยากร

มนุษย์ให้เป็นประโยชน์ต่อระบบการเมือง ทั้งนี้ เพราะการพัฒนาสังคมในปัจจุบันนี้ต้องอาศัยระบบการเมืองระดมทรัพยากรมนุษย์และธรรมชาติเพื่อให้เกิดการพัฒนา การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นวิธีการอันหนึ่งที่ระดมทรัพยากรดังกล่าว

4. พรรคการเมืองเป็นสถาบันสำคัญที่ใช้ฝึกฝนความชำนาญในทางการเมือง การต่อรอง การขับเคลื่อน การถกเถียง ความอดทนอดกลั้น การพยายามใช้เหตุผลและวิทยาการเพื่อแจกแจงทรัพยากรให้เป็นประโยชน์ ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนร่วมจึงมีโอกาสในการฝึกฝนทักษะ ในขณะที่เดียวกันจากกระบวนการมีส่วนร่วมนี้จะนำไปสู่การเลือกสรร (recruitment) ผู้นำทางการเมืองไปในตัว เพราะผู้ที่มีแววเป็นผู้นำทางการเมืองจะปรากฏขึ้นจากกระบวนการต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

5. พรรคการเมืองทำหน้าที่เป็นฐานสำคัญที่จะรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ เพราะข้อเท็จจริงที่ว่า การทำให้ทันสมัย (modernization) จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งหากการมีส่วนร่วมดังกล่าวไม่มีสถาบันการเมืองรองรับ อาจจะไปสู่ความไร้เสถียรภาพทางการเมืองและก่อให้เกิดความรุนแรงทางการเมืองในที่สุด

6. พรรคการเมืองที่มีการจัดตั้ง มีอุดมการณ์ มีกลไกการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ยังทำหน้าที่สำคัญยิ่งในทางการเมือง กล่าวคือ เป็นองค์การสำคัญในการพัฒนาการเมืองในแง่การจัดตั้งสถาบันการเมืองซึ่งมีบทบาทและหน้าที่สำคัญ ๆ 5 ประการดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ความสำคัญของพรรคการเมืองในแง่นี้จะเห็นได้จากข้อเท็จจริงที่ว่าไม่มีประชาคมการเมืองแบบทันสมัยใดที่มีการระดมทรัพยากรมนุษย์และธรรมชาติสูงปรากฏขึ้นโดยปราศจากพรรคการเมือง

โครงสร้างของพรรคการเมือง

เอกวิทย์ มณีธร (2552, หน้า 438-441) ได้ชี้ให้เห็นถึงโครงสร้างที่เหมาะสมของพรรคการเมืองไว้ 5 ประการ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ต้องมีอุดมการณ์ทางการเมือง (party ideology)

พรรคการเมืองแต่ละพรรคล้วนต้องมีอุดมการณ์ทางการเมืองเป็นหลักการพื้นฐานเพื่อเป็นกรอบในการกำหนดทิศทางและนโยบายของพรรคการเมืองนั้น ๆ ในทางปฏิบัติพรรคการเมืองอาจจะยึดถือลัทธิการเมืองและลัทธิเศรษฐกิจเป็นหลักการหรืออุดมการณ์พื้นฐาน หรือบางกรณีอาจยึดแนวคำสอนของศาสนามาเป็นอุดมการณ์ทางการเมืองหรือแนวทางการต่อสู้และรณรงค์ของพรรคมาเป็นอุดมการณ์ได้ ซึ่งอุดมการณ์ของพรรคจึงเป็นกรอบความคิดพื้นฐานในการกำหนดนโยบายของพรรคที่เป็นรูปธรรมเพื่อการบริหารประเทศและตอบสนองผลประโยชน์และความต้องการของกลุ่มผลประโยชน์และประชาชน เช่น นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ นโยบายต่างประเทศ เป็นต้น ดังนั้น แนวนโยบายของพรรคจึงต้องสอดคล้องกับอุดมการณ์ และเป็น “ตัวแทน” ของกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิกของพรรคในทางตรงและสนองตอบความต้องการของประชาชนโดยรวมในทางอ้อม อุดมการณ์ของพรรคจึงเป็นที่มาของการได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มผลประโยชน์และประชาชน

2. กำเนิดและการพัฒนาของพรรคการเมือง (party background)

เป็นโครงสร้างเชิงนามธรรมของพรรคการเมืองที่เกื้อกูลต่อการดำเนินงานของพรรคและความสำเร็จของพรรคการเมืองนั้น ๆ พรรคการเมืองที่เกิดจากความต้องการของกลุ่มผลประโยชน์เพื่อให้ทำหน้าที่เป็น “ตัวแทน” ของกลุ่มผลประโยชน์นั้น ๆ ก็ย่อมได้รับความศรัทธาและการสนับสนุนจากกลุ่มเหล่านั้น และเมื่อมีการทำงานที่เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ ก็จะสามารถได้ชัยชนะทางการเมืองในที่สุด ตรงกันข้ามหากพรรคการเมืองใดมิได้มีกำเนิดมาจากพลังความต้องการของกลุ่มผลประโยชน์และมีได้ทำหน้าที่เพื่อเป็น “ตัวแทน” ของกลุ่มผลประโยชน์ด้วยแล้ว ความแข็งแกร่งและประสิทธิภาพก็ย่อมมีอยู่อย่างจำกัดและยากที่จะได้รับชัยชนะทางการเมือง

3. สมาชิกของพรรค (party membership)

เป็นโครงสร้างที่สำคัญที่สุดของพรรคการเมือง ขนาดและจำนวนของสมาชิกเป็นเงื่อนไขสำคัญต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพของการดำเนินงานของพรรค ทั้งนี้ ขนาดและจำนวนสมาชิกพรรคยังขึ้นอยู่กับลักษณะแห่งอุดมการณ์ของพรรค และกำเนิดความเป็นมาของพรรคอีกด้วย

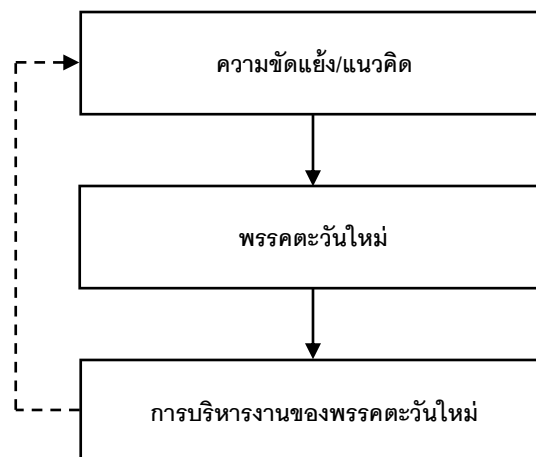
4. การเงินของพรรค (party finance)

พรรคการเมืองต้องมีภารกิจสำคัญในการรณรงค์หาเสียงทางการเมืองให้ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง การเลือกตั้งในทุกระดับและทุกครั้งย่อมต้องใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เช่น คน เงิน อุปกรณ์ เป็นต้น พรรคการเมืองจำเป็นต้องมีเงินเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ที่มาของการเงินพรรค เช่น ค่าบำรุงการเป็นสมาชิกพรรค เงินที่ได้มาจากการให้หรือบริจาคจากกลุ่มผู้สนับสนุนทางการเมือง รวมทั้งการได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐตามสัดส่วนจำนวนสมาชิกของพรรค เป็นต้น การเงินของพรรคต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับของพรรคตลอดจนข้อกำหนดตามกฎหมายด้วย

5. การจัดการองค์การบริหารพรรค (party organization)

พรรคการเมืองทุกพรรคล้วนมีความจำเป็นต้องทำการจัดระเบียบบริหารจัดการพรรค เพื่อความสำเร็จในการดำเนินงานของพรรค การจัดโครงสร้าง การบังคับบัญชา การแบ่งงานตามความชำนาญเฉพาะด้าน การวางแผน การควบคุม การกำหนดนโยบาย การบริหารนโยบายและการประเมินผลตลอดจนการติดตามผล เป็นสิ่งจำเป็นต่อการบริหารแบบทันสมัยของการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง

จากการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงกำหนดเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยข้อมูลที่เป็นเอกสาร เช่น ข่าว งานวิจัย กฎระเบียบต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย รวมคำแห่งที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง เป็นต้น และข้อมูลจากภาคสนาม ซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์เจาะลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีบทบาทและเกี่ยวข้องกับพรรคตะวันตกใหม่ จำนวน 5 คน
3. ใช้การสังเกตอย่างมีส่วนร่วมและแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล ประยุกต์ใช้หลักการและวิธีการแบบสามเหลี่ยม (triangulation) ทั้งในส่วนของตัวบุคคล เวลา และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและมีความน่าเชื่อถือ

ผลการวิจัย

1. จุดกำเนิดของพรรคตะวันตกใหม่

พรรคตะวันตกใหม่เพิ่งก่อร่างสร้างตัวขึ้นมาในปี พ.ศ. 2534 และมีการส่งพรรคเข้าสมัครรับการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2535 โดยการก่อเกิดของพรรคตะวันตกใหม่นั้นก็จะมีสาเหตุที่คล้ายคลึงกับการเกิดขึ้นของพรรคนักศึกษาพรรคอื่น ๆ คือ เกิดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มแนวร่วมในพรรคพิทักษ์ธรรมซึ่งต้องการแยกตัวออกมาจัดตั้งพรรคนักศึกษาของตัวเองเนื่องจากไม่เห็นด้วยกับแนวคิดของพรรคพิทักษ์ธรรม

2. พัฒนาการของพรรคตะวันตกใหม่ในการเลือกตั้งองค์การนักศึกษา

2.1 ยุคเริ่มต้น (พ.ศ. 2535-2545)

ช่วง 5 ปีแรก (พ.ศ. 2535-2540) ภายหลังการตั้งพรรคตะวันตกใหม่ เป็นช่วงของการ “ตั้งไข่” ที่พรรคต้องประสบกับความล้มเหลวในการลงสมัครรับการเลือกตั้งคณะกรรมการองค์การนักศึกษา (อ.ศ.ม.ร.) และสภานักศึกษา (ส.ม.ร.) ด้วยปัจจัยหลาย ๆ อย่างไม่ว่าจะเป็นเรื่องของทุนสำหรับการเลือกตั้งที่ไม่สามารถ “ขอ” หรือได้รับการสนับสนุนจากนักการเมืองจากภายนอก และตัวผู้สมัครยังไม่เป็นที่รู้จักของนักศึกษามากนัก

โดยยุค “ทอง” ของพรรคตะวันตกใหม่ ได้เริ่มต้นขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2541 ในสมัยของ “ห้วม้น” อภิชาติ สังขชาติ ลงนายกองค์การนักศึกษาในปี พ.ศ. 2541 ด้วยวัย 35 ปี ที่ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายจากนักธุรกิจชื่อดัง “ชัชวาล คงอุดม” จนสามารถชนะการเลือกตั้งได้เป็นนายกองค์การฯ และชนะการเลือกตั้งองค์การฯ ติดต่อกันมาอีก 3 ครั้ง คือ ปี พ.ศ. 2542-2544 กลายเป็นพรรคนักศึกษาพรรคแรกในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 ที่ชนะการเลือกตั้งองค์การฯ 4 ปี ติดต่อกัน

2.2 ยุครุ่งเรือง (พ.ศ. 2546-2556)

ภายหลังจากการแพ้การเลือกตั้งองค์การฯ ในปี พ.ศ. 2545 ให้กับพรรคसानแสงทอง พรรคตะวันตกใหม่ได้กลับไปเรียนรู้และปรับแนวคิดในการ “เข้าถึง” มวลชนใหม่ โดยมีการเน้นการใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อดึงดูดใจมากขึ้น มีการใช้ “เวทีคอนเสิร์ต” นำพาศิลปินชื่อดังต่าง ๆ มาเปิดเวทีในมหาวิทยาลัย เช่น ลาบานูน ซึ่งเป็นยุคที่มีการหัก “วิธีคิด” เดิมที่ใช้อิทธิพลนำมวลชน มีเพลงเพื่อชีวิตเป็นแสงนำทาง มาเป็นการแต่งตัวดูดีและนำเพลง “สตริง” ที่เหมาะกับยุคสมัย จนนำไปสู่การกลับมาเป็นองค์การฯ อีกครั้งในปี พ.ศ. 2548

หลังจากนั้นอีก 2 ปี คือ ในปี พ.ศ. 2549-2550 พรรคตะวันตกใหม่แพ้การเลือกตั้งองค์การฯ ให้กับ “คู่ปรับเก่า” คือ พรรคसानแสงทอง ที่ครองตำแหน่งนายกองค์การฯ 2 สมัยติดต่อกัน แต่เมื่อถึงปี พ.ศ. 2551 พรรคตะวันตกใหม่ภายใต้การนำของ “เต้” จุมพล แพรกมวง ได้กลับมาทวงบัลลังก์คืนจากพรรคसानแสงทองได้ และเป็นเริ่มต้นของ “ยุคทอง” อย่างแท้จริงของพรรคตะวันตกใหม่ ชนิดที่มีคำพูดว่า “พรรคส่งใครลงก็ได้” โดยพรรคตะวันตกใหม่ชนะการเลือกตั้งนายกองค์การฯ อีก 4 สมัยติดต่อกัน คือ ปี พ.ศ. 2551-2555

2.3 ยุคเสื่อมถอย (พ.ศ. 2557-2566)

เป็นช่วงที่พรรคตะวันตกไม่ชนะการเลือกตั้งนายกองค์การฯ ติดต่อกัน 6 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557-2562 ซึ่งเกิดจากการ “ย่ามใจ” ไม่แคร์กลุ่มใหญ่ ๆ ประกอบกับนักกิจกรรมที่เคยเป็นคนดึงมวลชนให้กับพรรคได้จบการศึกษาไป ทำให้สมาชิกใหม่ที่เข้ามาใหม่ไม่สัมพันธ์กับการทำการเมืองในมหาวิทยาลัยมากนัก

ต่อมาในปี พ.ศ. 2559-2560 พรรคตะวันตกใหม่ได้เข้าร่วมกับพรรคพลังธรรมและพรรคลูกพ่อขุน ตามลำดับ โดยใน 2 ปีดังกล่าว พรรคตะวันตกใหม่ได้เข้าไปบริหารสภานักศึกษา หลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2561 พรรคตะวันตกใหม่ได้ลงสมัครรับเลือกตั้งองค์การฯ แต่แพ้พรรคลูกพ่อขุนไป ต่อมาปี พ.ศ. 2562 เมื่อพรรคลูกพ่อขุนได้เป็นองค์การนักศึกษามา 2 สมัยติดต่อกัน พรรคตะวันตกใหม่จึงได้ร่วมกับพรรคसानแสงทองเพื่อ “ล้ม” พรรคลูกพ่อขุน ซึ่งผลการเลือกตั้งในปีนั้น พรรคसानแสงทองชนะการเลือกตั้งองค์การฯ และพรรคตะวันตกใหม่ได้เข้ามาบริหารสภานักศึกษาอีกครั้ง

โดยในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา คือ ในปี พ.ศ. 2563-2566 พรรคตะวันออกเฉียงใต้กลับ “คืนฟอร์ม” มาเป็นองค์การนักศึกษาอีกครั้ง โดยในปี พ.ศ. 2563 ภายใต้การนำของ “โอ” จิรวุฒน์ ดำศรี ปี พ.ศ. 2564-2565 “นิว” สมศักดิ์ ปานเมือง และ ปี พ.ศ. 2566 “นัฏ” ปณณทัต สามสาหร่าย แม้ในช่วงก่อนหน้านั้นต้องประสบกับปัญหา “โควิด-19” ทำให้เกิดปัญหาในการทำกิจกรรมของนักศึกษาเป็นอย่างมาก แต่พรรคตะวันออกเฉียงใต้ “พลิกวิกฤต” เป็น “โอกาส” ด้วยการออกแบบการทำกิจกรรม “รูปแบบใหม่” ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อทั้งสังคมส่วนรวมและเป็นการต่อยอดในการระดมมวลชนให้กับพรรคจนสามารถชนะการเลือกตั้งได้ในที่สุด

3. การบริหารงานของพรรคตะวันออกเฉียงใต้

3.1 โครงสร้างของพรรค

พรรคตะวันออกเฉียงใต้มีการจัดโครงสร้างการบริหารภายในล้อตามโครงสร้างในหมวด 5 องค์การนักศึกษา ส่วนที่ 1 คณะกรรมการองค์การนักศึกษา ข้อ 39 ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2522 ที่กำหนดว่า “คณะกรรมการองค์การนักศึกษา ประกอบด้วยกรรมการไม่เกิน 12 คน” โดยคณะกรรมการบริหารพรรคตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วย (1) หัวหน้าพรรค (2) รองหัวหน้าพรรคคนที่หนึ่ง (3) รองหัวหน้าพรรคคนที่สอง (4) เลขานุการ (5) เหรัญญิก (6) ปฏิคม (7) สวัสดิการ (8) โฆษก (9) นายทะเบียน (10) พัสดุ (11) ประชาสัมพันธ์ และ (12) กิจกรรม

ส่วนการบริหารภายในพรรคตะวันออกเฉียงใต้จะมีลักษณะของการมีส่วนร่วมค่อนข้างสูงจากกรรมการทั้ง 12 คน ที่คอยช่วยกันคิดช่วยกันทำกิจกรรมต่าง ๆ และจากมวลชนของพรรค ตลอดจนมีรุ่นพี่ที่มีประสบการณ์คอยเป็นที่ปรึกษาและช่วยแนะแนวทาง “เสริมจุดอ่อน เพิ่มจุดแข็ง”

3.2 กระบวนการในการตัดสินใจ

พรรคตะวันออกเฉียงใต้มีกระบวนการได้มาซึ่งมติสำหรับการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ของพรรคโดยการประชุมพรรค ซึ่งจะเป็นการประชุมแบบ “เข้มข้น” โดยการประชุมดังกล่าวจะมีสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม 2 ประเภท ได้แก่ (1) สมาชิก “สามัญ” คือ สมาชิกที่ผ่านการรับน้องของพรรคตะวันออกเฉียงใต้เท่านั้น คือ เป็น “สายเลือด” “ลูกหม้อ” มีสิทธิในการเข้าร่วมกับกรรมการบริหารพรรคโดยเป็นการประชุมประจำเดือน วิชาภาควิชาการและโหวตได้ และ (2) สมาชิก “วิสามัญ” คือ คนที่มาจากกลุ่ม ชุมต่าง ๆ “แนวร่วม” ซึ่งทางพรรคได้พามาเขียนใบสมัครสมาชิกเพื่อสมัครลงรับเลือกตั้งสมาชิกสภานักศึกษาแบบระบุพรรค หรือสมาชิกสภานักศึกษาแบบระบุบุคคล โดยสมาชิกประเภทนี้มีสิทธิในการเข้าร่วมกับกรรมการบริหารพรรคโดยเป็นการประชุมประจำเดือน วิชาภาควิชาการและโหวตไม่ได้

3.3 นโยบายของพรรคตะวันออกเฉียงใต้

นโยบายของพรรคนักศึกษาแต่ละพรรค ถือได้ว่าเป็น “จุดขาย” สำคัญ ที่จะทำให้เพื่อนนักศึกษาสนใจและทะเยอทะยานเสี่ยงให้กับพรรคนั้นจนสามารถชนะการเลือกตั้งได้เป็นองค์การนักศึกษา พรรคตะวันออกเฉียงใต้มีแนวทางการได้มาซึ่ง “ข้อมูล” เพื่อนำเข้าสู่ที่ประชุมแล้วกำหนดออกมาเป็นนโยบายของพรรค สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 แนวทาง ได้แก่

(1) รุ่นพี่ ด้วยสมาชิกของพรรคที่เข้ามาเป็นกรรมการบริหารพรรคนั้น เป็นนักศึกษาที่ยังอายุน้อย และขาด “ประสบการณ์” ในการคิด/กำหนดนโยบาย ทำให้ “รุ่นพี่” ที่มีประสบการณ์ “ตกผลึก” ในการบริหารพรรคมาก่อน ต้องเข้ามามีบทบาทแนะนำเพื่อก่อให้เกิดแนวทางในการสร้างนโยบายของพรรคขึ้นมา

(2) มหาวิทยาลัย การที่พรรคตะวันออกเฉียงใต้มีรุ่นพี่ที่มี “กำลังภายใน” สามารถดึงผู้บริหารของมหาวิทยาลัยมาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาได้เป็นจุดได้เปรียบจุดหนึ่ง กล่าวคือ พรรคสามารถรู้ถึงนโยบายของมหาวิทยาลัยที่กำลังจะทำแต่ขาดพลังประชาสัมพันธ์เพื่อให้นักศึกษาได้ทราบ ดังนั้น พรรคจึงได้นำนโยบายดังกล่าวมาหาเสียงและเป็นการช่วยมหาวิทยาลัยประชาสัมพันธ์ไปในตัว

(3) การสำรวจ พรรคตะวันออกเฉียงใต้จะแบ่งการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาออกเป็น 2 แนวทาง ได้แก่ (1) เป็นการลงพื้นที่เพื่อสำรวจความคิดเห็นของเพื่อนนักศึกษาทั่วไปที่เข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยโดยตรง ซึ่งการสำรวจดังกล่าวจะไม่เน้นหรือเจาะจงเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นพิเศษ เพราะทางพรรคต้องการข้อมูลที่ครอบคลุมและเป็นจริงที่สุด และ (2)

เพลงของมหาวิทยาลัย ซึ่งทางมหาวิทยาลัยได้มีการจัดทำเพลงของมหาวิทยาลัยขึ้นมาเพื่อเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับนักศึกษา ซึ่งเวลานักศึกษาต้องการอะไรหรือไม่ได้รับความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ นักศึกษาสามารถเข้าไปแสดงความคิดเห็นไว้ได้ เป็นต้น

3.4 การระดมทุนของพรรคตะวันตกใหม่

พรรคตะวันตกใหม่จะมีการระดมทุนเพื่อจะนำมาใช้สำหรับดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละปี ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 รูปแบบ ตามลักษณะของกิจกรรม ได้แก่

(1) กิจกรรมทั่วไป ได้แก่ การรับน้องของพรรค หรือกิจกรรมที่พรรคจัดเพื่อเป็นการบำเพ็ญประโยชน์ เช่น กิจกรรม Big Cleaning Day เป็นต้น การระดมทุนในส่วนนี้ของพรรคจะมาจาก 3 แนวทาง คือ

- ค่าบำรุงพรรค จะมีการเรียกเก็บเงินจากสมาชิกพรรคเป็นรายเดือน เช่น หัวหน้าพรรค 50 บาท กรรมการบริหารพรรคคนละ 30 บาท สมาชิกพรรคคนละ 20 บาท ถ้าปีใดพรรคได้เป็นองค์การนักศึกษาจะมีการเรียกเก็บเพิ่ม เช่น นายกองค์การนักศึกษา 100 บาท กรรมการองค์การนักศึกษา 11 ตำแหน่งคนละ 50 บาท

- สมาชิกของพรรคออกไปทำกิจกรรมภายนอกมหาวิทยาลัย เช่น การเปิดกล่องรับบริจาค การเล่นดนตรีเปิดหมวก หรือการขอสนับสนุนจากห้างร้านต่าง ๆ เป็นต้น

- การทำเสื้อพรรคออกมาขายให้กับ “รุ่นพี่” หรือมวลชนที่เป็นแนวร่วมของพรรค เป็นต้น

(2) การเลือกตั้งคณะกรรมการองค์การนักศึกษา (อ.ศ.ม.ร.) และสภานักศึกษา (ส.ม.ร.) การระดมทุนของพรรคในส่วนนี้จะมาจาก 2 แนวทาง คือ

- รุ่นพี่ ซึ่งเป็นบุคคลที่เคยเป็นสมาชิกของพรรค/เกี่ยวข้อง/คุ้นเคยกับพรรค เมื่อบุคคลเหล่านั้นได้จบการศึกษาไปแล้ว และได้ไปประกอบอาชีพการงานที่ดี เมื่อถึงเวลาที่พรรคต้องลงเลือกตั้งทางพรรคจะติดต่อประสานไปยังรุ่นพี่ต่าง ๆ ให้ช่วยกัน ในลักษณะของการ “ลงขัน” หรือ “ทอดกฐิน” กัน

- เงินจากงบประมาณขององค์การนักศึกษา ถ้าปีใดที่พรรคตะวันตกใหม่ได้รับเลือกให้เป็นองค์การนักศึกษาทางพรรคจะทำกันเงินส่วนหนึ่งจากงบประมาณไว้เพื่อนำมาใช้ในการเลือกตั้งในปีการศึกษาต่อมา

3.5 การระดมมวลชนของพรรคตะวันตกใหม่

มวลชนถือได้ว่าเป็นปัจจัยหลักปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการ “ชนะ” หรือ “แพ้” การเลือกตั้งคณะกรรมการองค์การนักศึกษา (อ.ศ.ม.ร.) และสภานักศึกษา (ส.ม.ร.) ซึ่งพรรคตะวันตกใหม่ได้มีแนวทางในการระดมมวลชนของพรรคสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 แนวทาง ได้แก่

(1) แนวร่วม การระดมมวลชนในลักษณะนี้ คือ การที่พรรคเข้าไปพูดคุย เจรจาทำข้อตกลงกับ “แกนนำ” ที่มีมวลชนอยู่ในมือมาก ไม่ว่าจะเป็น “แกนนำ” ของพรรคนักศึกษาด้วยกันเองที่เคยอยู่ต่างพรรค หรือ จะเป็น “แกนนำ” ของ “กลุ่ม” “ซุ่ม” “ชมรม” เพื่อให้เข้ามาสนับสนุนพรรค โดยการรวมกันไปในลักษณะนี้ จะเป็นการ “รวมกันเฉพาะกิจ” เพื่อให้ชนะการเลือกตั้งครั้งนั้น ๆ มากกว่าจะเป็นการรวมกันอย่างถาวร

(2) เครือข่าย การระดมมวลชนในลักษณะนี้ คือ การที่พรรคส่งสมาชิกของพรรคเข้าไปพูดคุยทำความตกลงกับ “สาย” มวลชนของพรรค ซึ่งอาจจะเป็น “กลุ่ม” หรือ “ซุ่ม” ที่มีความสัมพันธ์ที่ดีหรือได้รับการสนับสนุนในการทำกิจกรรมจากพรรค โดยอาจจะให้มวลชนของ “กลุ่ม” หรือ “ซุ่ม” เข้ามาช่วยรับน้องกับพรรคด้วยเพื่อเป็นการสร้างความเหนียวแน่นระหว่าง “พรรค” กับ “กลุ่ม” “ซุ่ม” ไปในตัว

(3) กิจกรรม การระดมมวลชนในลักษณะนี้ คือ การที่พรรคได้จัดกิจกรรมขึ้นเพื่อมาสร้างความสัมพันธ์ระหว่างพรรคกับแนวร่วมมวลชนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดแข่งขันฟุตบอล หรือการจัดงาน “Big Cleaning Day” เป็นต้น

การอภิปรายผล

การเกิดของพรรคตะวันตกใหม่ในช่วงปี พ.ศ. 2534 มีสาเหตุจากความขัดแย้งระหว่างกลุ่มแนวร่วมในพรรคพิทักษ์ธรรมกับตัวพรรคพิทักษ์ธรรมเอง ทำให้แนวร่วมดังกล่าวได้ออกมาจัดตั้งพรรคนักศึกษาของตนเอง สอดคล้องกับ กิตชัยกุลย์ อินทร์แก้ว (2563) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการก่อเกิดของพรรคนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ช่วงปี พ.ศ. 2535-2562 พบว่าการก่อเกิดของพรรคนักศึกษาในช่วงเวลาดังกล่าว เกิดจากการรวมตัวของนักศึกษาที่มีอุดมการณ์/ความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน/เหมือนกัน หรือแยกออกมาจากกลุ่ม/พรรคนักศึกษาเดิมแล้วมาจัดตั้งพรรคนักศึกษา

พรรคตะวันตกใหม่ใช้แนวคิดที่สอดคล้องกับแนวคิด “พรรคการเมือง” ของ Duverger (1964), Pennock and Smith (1964) มากกว่าแนวคิด “กลุ่มผลประโยชน์” ของ จุมพล หนีมพานิช (2552) เนื่องจากพรรคตะวันตกใหม่ต้องการชนะการเลือกตั้งคณะกรรมการองค์การนักศึกษา (อ.ศ.ม.ร.) และสภานักศึกษา (ส.ม.ร.) แล้วเข้าไปบริหารองค์การนักศึกษา ซึ่งเป็นแนวคิดที่เหมือนกันกับพรรคการเมืองที่ต้องการชนะการเลือกตั้งในแต่ละเขตให้มากที่สุด แล้วได้เข้ามาจัดตั้งเป็นรัฐบาลเพื่อเข้าไปบริหารประเทศ (จิโรช วีระสย และคนอื่น ๆ, 2562, หน้า 374) แต่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงกับกลุ่มผลประโยชน์ที่ต้องการแค่มีอิทธิพลเหนือนโยบายของรัฐแต่ไม่ต้องการเป็นรัฐบาล

การบริหารของพรรคตะวันตกใหม่มีลักษณะเน้น “การมีส่วนร่วม” จากทุกฝ่ายให้มากที่สุด สอดคล้องกับ ลิขิต ธีรเวคิน (2549, หน้า 346) ที่กล่าวว่า พรรคการเมืองเป็นช่องทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองและเป็นสถาบันที่ใช้ฝึกฝนความชำนาญในทางการเมือง ในขณะที่เดียวกันกระบวนการเหล่านี้ยังเป็นแหล่งคัดสรรผู้มีความรู้และผู้นำเข้าสู่วิถีการเมือง กล่าวคือ พรรคนักศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้และสถานที่ฝึกฝน “วิทยายุทธ์” ตลอดจนเป็น “แบบฝึกหัด” ทางประชาธิปไตยที่นักศึกษาจะได้เข้าไปสัมผัส เมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปรับใช้สังคมแล้วได้พบเห็น/เข้าไปสัมผัสกับเหตุการณ์ความทุกข์ยาก/ความเดือดร้อนของชาวบ้าน/วิกฤตการณ์ทางสังคม/การเมือง ผลผลิตที่ได้รับการบ่มเพาะจนได้ที่เหล่านี้จะออกมาเป็น “ทัพหน้า” เคลื่อนไหวต่อสู้เพื่อตีแผ่และเป็นกระบอกเสียงให้สังคมได้รับรู้และร่วมกันแก้ไขปัญา โดยปัจจุบันมีบุคลากรทางการเมืองที่เติบโตจากพรรคนักศึกษาเข้าสู่สังเวียนการเมืองระดับชาติ เช่น พินิจ จารุสมบัติ วชิระ เพชรทอง จตุพร พรหมพันธุ์ เป็นต้น นอกจากนี้ ในส่วนของการหาเงินเข้าพรรค พรรคนักศึกษาและพรรคการเมืองมีรูปแบบและวิธีการที่เหมือนกัน คือ ได้จากคำบำรุงสมาชิกของพรรคและเงินสนับสนุนจากกลุ่มแฟนคลับที่ชื่นชอบกันเป็นการส่วนตัวและทางการเมือง (เอกวิทย์ มณีธร, 2552, หน้า 440)

ข้อเสนอแนะ

1. พรรคตะวันตกใหม่ควรใช้หลักธรรมาภิบาล เน้นความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบการบริหารงานได้
2. พรรคตะวันตกใหม่ควรนำเสนอผลการดำเนินงาน/กิจกรรม ผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น Website, Facebook, Line, Twitter, Youtube, Instagram, TikTok และสื่อประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย เป็นต้น
3. พรรคตะวันตกใหม่ควรมีการประเมินผลการดำเนินงานประจำปี

เอกสารอ้างอิง

- กิตชัยกุลย์ อินทร์แก้ว. (2563). พัฒนาการของพรรคนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จิโรช วีระสย, สุธล ราชภัณฑารักษ์ และสุรพันธ์ ทับสุวรรณ. (2562). รัฐศาสตร์ทั่วไป (พิมพ์ครั้งที่ 5). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จุมพล หนีมพานิช. (2552). กลุ่มผลประโยชน์กับการเมืองไทย: แนวเก่า แนวใหม่ และกรณีศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีชา หงส์ไกรเลิศ. (2524). พรรคการเมืองและปัญหาพรรคการเมืองไทย. ไทยวัฒนาพานิช.

- มหาวิทยาลัยรามคำแหง, สถานักศึกษา และงานกิจกรรมนักศึกษา, หน่วยส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา. (2555). *คู่มือกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2554*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กองกิจการนักศึกษา.
- รังสรรค์ แสงสุข. (2514). องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. *ข่าวรามคำแหง*, 1(6), 3.
- ราไฟ สิริมนกุล. (2565). เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยรามคำแหง. ค้นจาก http://www.oasc.ru.ac.th/index.php?option=com_content&view=%20article&id=245%20&Itemid=134
- ลิขิต ธีรเวคิน. (2549). *การเมืองการปกครองของไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 7). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- หยุด แสงอุทัย. (2518). *พรรคการเมือง*. พิมพ์.
- เอกวิทย์ มณีธร. (2552). *รัฐศาสตร์*. เอ็ม ที เพรส.
- Duverger, M. (1964). *Political parties: Their organizations and activities in the modern state*. Methuen.
- Pennock, J. R., & Smith, D. G. (1964). *Political science*. Macmillan.

การนำนโยบายการส่งเสริมการจัดการผลิตภัณฑ์แปรรูปหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไปปฏิบัติ อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ญาณิศา ธรรมปัญญาสกุล¹ รัชยา ภักดีจิตต์²

วันที่รับบทความ: 5 เมษายน 2566

วันแก้ไขบทความ: 22 พฤษภาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ: 24 พฤษภาคม 2566

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินการนำนโยบายการส่งเสริมการจัดการผลิตภัณฑ์แปรรูปหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไปปฏิบัติ (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติจำแนกตามลักษณะประชากร (3) อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติกับการส่งเสริมการจัดการผลิตภัณฑ์แปรรูปหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และ (4) พยากรณ์การนำนโยบายไปปฏิบัติ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน ได้แก่ ประชากรอำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน และสมการถดถอยเชิงพหุ ผลการวิจัย พบว่า (1) ด้านการนำนโยบายการส่งเสริมการจัดการผลิตภัณฑ์แปรรูปหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไปปฏิบัติ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง (2) ด้านการเปรียบเทียบการนำนโยบายการส่งเสริมการจัดการผลิตภัณฑ์แปรรูปหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไปปฏิบัติ จำแนกด้วยลักษณะประชากร พบว่า มีความแตกต่างกัน (3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติกับการส่งเสริมการจัดการผลิตภัณฑ์แปรรูปหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ (4) ด้านการพยากรณ์ความสำเร็จ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จพยากรณ์การนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้ร้อยละ 39.6

คำสำคัญ: การนำนโยบายไปปฏิบัติ; การจัดการผลิตภัณฑ์แปรรูปหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์; อำเภออุบลบุรี;
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170, ประเทศไทย
ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: rachaya_pa@yahoo.co.th

²วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

The Policy Implementation of Promoting One Tambon One Product Management in Kui Buri District, Prachuap Khiri Khan Province

Yanisa Thampanyasakul¹ Rachaya Pakdeejit²

Received: April 5, 2023

Revised: May 22, 2023

Accepted: May 24, 2023

Abstract

This research article aims to (1) assess policy implementation of promoting One Tambon One Product management, (2) compare samples' opinions towards policy implementation, categorized by population characteristics, (3) describe a correlation between factors affecting policy implementation and management of One Tambon One Product promoting, and (4) predict the success of policy implementation. The samples of this quantitative research were 350 people residing in Kui Buri District. Data was collected through questionnaires. Statistical methods to analyze the data were Percentage, Mean, Standard Deviation, *t* test, One-Way ANOVA, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient, and Multiple Regression Analysis. The results showed that (1) the success of policy implementation of promoting One Tambon One Product management was rated at a moderate level, (2) a comparative analysis of policy implementation of promoting One Tambon One Product management, categorized by population characteristics was found different, (3) there was a positive correlation between factors affecting policy implementation and management of One Tambon One Product Promoting, and (4) factors affecting the success of policy implementation could be predicted the success by 39.6 percent.

Keywords: Policy Implementation; The Management of One Tambon One Product; Kui Buri District;
Prachuap Khiri Khan Province

Type of Article: Research Article

¹Master of Public Administration Program, Rajamangala University of Technology Rattanakosin
Salaya, Phutthamonthon, Nakhon Pathom 73170, Thailand
Corresponding Author Email: rachaya_pa@yahoo.co.th

²College of Management Innovation, Rajamangala University of Technology Rattanakosin

บทนำ

ความผันผวนของระบบเศรษฐกิจโลกที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้มิรายได้น้อย ไม่ว่าความผันผวนนั้นจะเกิดขึ้นภายในหรือภายนอกประเทศล้วนแต่ส่งผลกระทบก่อให้เกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจทั้งสิ้น ตัวอย่างเช่น การล่มสลายของตลาดหุ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา พ.ศ. 2474 ส่งผลต่อวิกฤตเศรษฐกิจไทยจนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาสู่ระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข หรือเหตุการณ์ที่มีการปั่นราคาน้ำมันให้สูงขึ้นจากกลุ่มทุนนิยมสามานย์ในทวีปยุโรปและอเมริกาทำให้ทั่วโลกประสบปัญหาการขาดแคลนพลังงานเนื่องจากราคาน้ำมันพุ่งสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์และยังคงสูงอยู่อย่างมาก ประกอบกับปัญหาความไร้ธรรมาภิบาลของสถาบันการเงินในทวีปยุโรปและอเมริกาทำให้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ล่าสุดที่เรียกกันว่าวิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ (Hamburger crisis) วิกฤตดังกล่าวส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจไทยอย่างมีอาจหลีกเลี่ยงได้ จนเศรษฐกิจไทยเข้าสู่ภาวะถดถอย ในทศวรรษที่ผ่านมา (พ.ศ. 2540-2550) จากการล่มสลายดังกล่าวของระบบเศรษฐกิจไทยใน พ.ศ. 2540 เนื่องมาจากผลของโลกาภิวัตน์ที่ภาครัฐไทยขาดการเตรียมความพร้อมในการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมหภาคที่เหมาะสม โดยเฉพาะนโยบายการเงินส่งผลให้การถอนการลงทุนของนักลงทุนรายใหญ่จากต่างประเทศ การเกิดสภาวะฟองสบู่แตกในระบบการเงินจากการกู้เงินตราสกุลต่างประเทศ เปิดโอกาสให้กองทุนแสวงกำไร (hedge fund) เข้ามาโจมตีค่าเงิน จนรัฐบาลขณะนั้นต้องประกาศลอยตัวค่าเงินส่งผลต่อการล่มสลายทางการเงินการธนาคารประเทศไทย

จากปัญหาด้านค่าครองชีพของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากความผันผวนทางเศรษฐกิจจนนำไปสู่การขึ้นราคาสินค้าอุปโภคและบริโภคของพ่อค้าก่อให้เกิดความทุกข์ยากต่อประชาชนผู้มิรายได้น้อยจนไม่อาจดำรงชีวิตได้ ต่อมารัฐบาลทุกรัฐบาลได้มีแนวนโยบายที่สนับสนุนให้เกิดความเข้มแข็งในเศรษฐกิจฐานรากด้วยการสนับสนุนให้เกิด วิสาหกิจชุมชนเพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ

ขณะที่ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ โควิด-19 ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจมหภาคของประเทศไทยมีปัญหาเกิดสภาวะชะงักงัน กิจกรรมทางเศรษฐกิจประสบปัญหาจากการที่ประชาชนไม่สามารถทำการบริโภคได้เต็มที่เนื่องจากการขาดรายได้จากการตกงาน หรือยังคงมีรายได้แต่มีความกังวลจนไม่ทำการบริโภค และการที่รัฐบาลต้องประกาศควบคุมการเดินทางเข้าประเทศของนักท่องเที่ยวส่งผลให้เศรษฐกิจฐานรากที่พึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยวต้องขาดรายได้ การแก้ปัญหาที่ดีที่สุด ได้แก่ การปรับตัวโดยเฉพาะการปรับตัวของชุมชนเพื่อสร้างวิสาหกิจชุมชนที่เพียงพอเพื่อการบริโภคภายในชุมชน และสามารถผลิตเพื่อจำหน่ายสินค้าในราคาที่เหมาะสม ดังนั้น รัฐจึงมีการกำหนดนโยบายให้ชุมชนพัฒนาการผลิตสินค้าและบริการภายในชุมชนให้ตอบสนองนโยบายดังกล่าว เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดส่งผลการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจฐานราก แต่การดำเนินการเพื่อสนองตอบนโยบายดังกล่าวในพื้นที่อำเภออุบลูบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ยังไม่ได้รับรู้เข้าใจประเด็นอย่างสมบูรณ์ เนื่องจากยังคงมีปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัติในหลายมิติ เพื่อความเข้าใจในปัญหาและการแก้ไขให้บรรลุเป้าประสงค์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและการศึกษาฉบับที่ 12 รัฐมีนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ การส่งเสริมและพัฒนาด้านการสร้างเสริมเข้มแข็งให้กับชุมชน สังคม และท้องถิ่น พัฒนาภูมิปัญญาไทยสู่สากล การดูแลและรักษาสุขภาพอนามัยของประชาชนและชุมชน ตลอดจนส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นการสร้างความสมดุลและมีภูมิคุ้มกันให้เกิดขึ้นกับคน สังคม และระบบเศรษฐกิจทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ พร้อมกันกับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ภาพรวมของอุตสาหกรรมของประเทศ ทั้งโครงสร้าง ระบบสนับสนุน รวมถึงนโยบายต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ ทั้งนี้ จะต้องให้ความสำคัญเพิ่มเติมกับศักยภาพของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise--SMEs) รวมถึงวิสาหกิจชุมชนที่ผลิตสินค้า OTOP เป็นผู้ประกอบการกลุ่มที่มีการกระจายตัวอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการจะเป็นการพัฒนาฐานที่สำคัญของอุตสาหกรรม ทั้งในส่วนของวัตถุดิบ การผลิต และการตลาด ให้สามารถก้าวไปสู่การแข่งขันในระดับนานาชาติได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป (แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555-2574) และสิ่งที่เป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญของกระทรวงมหาดไทย คือ

การเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากชุมชนที่เข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ผลิต ผู้ประกอบการ และตลาด OTOP ผู้สากลและเพื่อส่งเสริมการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มผลผลิตของชุมชน

ผู้วิจัยจะศึกษาความสำเร็จของการนำนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนสินค้าหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลไปปฏิบัติ อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติเพื่อตรวจสอบประสิทธิผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ และแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในการสนับสนุนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

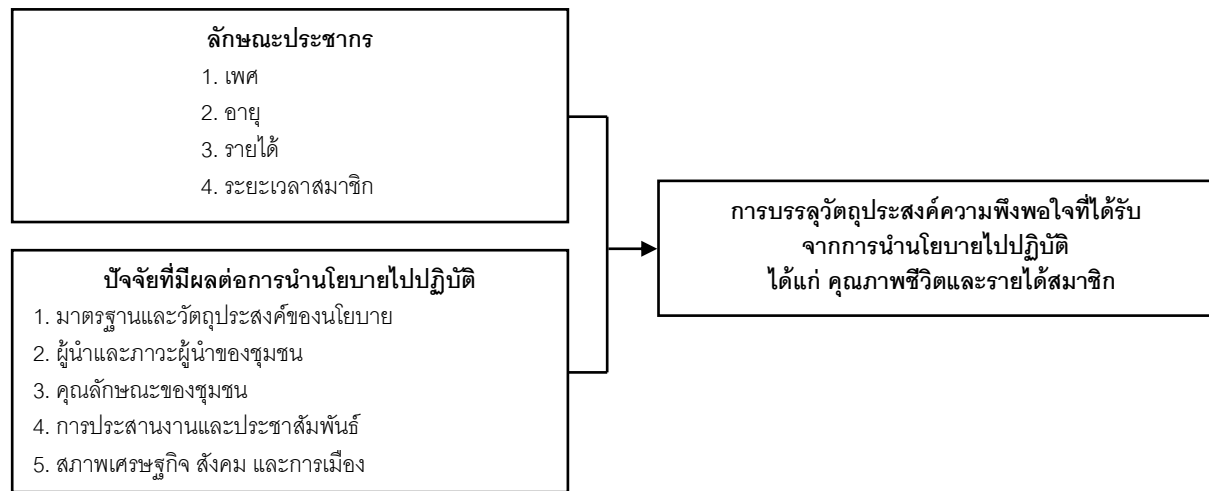
1. เพื่อประเมินความสำเร็จของการนำนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแห่งความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติกับความสำเร็จของการนำนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
4. เพื่อพยากรณ์ความสำเร็จของการนำนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ความสำเร็จของการนำนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติไม่มีความแตกต่างกัน
3. ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของการนำนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญ
4. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จสามารถพยากรณ์ความสำเร็จของการนำนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การศึกษาการนำนโยบายการส่งเสริมการจัดการผลิตภัณฑ์แปรรูปหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไปปฏิบัติ อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีนโยบายสาธารณะ และการประเมินผลนโยบาย ของ สุวิมล ติรกันนท์ (2543), ศุภชัย ยาวะประภา (2545), วรเดช จันทรร (2552), สมบัติ อารังธัญวงศ์ (2553), Pressman and Wildavsky (1984), Van Meter and Van Horn (1975), Sabatier and Mazmanian (1980) แนวคิดวิสาหกิจชุมชน แนวคิดและหลักการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ผู้วิจัยสังเคราะห์เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ ลักษณะประชากร ประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้ และระยะเวลาสมาชิก ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบด้วย มาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ผู้นำและภาวะผู้นำของชุมชน คุณลักษณะของชุมชน การประสานงานและประชาสัมพันธ์ และสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และความสำเร็จของการนำนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ ได้แก่ การบรรลุวัตถุประสงค์ความพึงพอใจที่ได้รับจากการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบด้วย คุณภาพชีวิตและรายได้สมาชิก จึงกำหนดเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ
2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 83,682 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการของ Yamane (1973) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 398 คน โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามกลับมาสมบูรณ์ จำนวน 350 ชุด คิดเป็นร้อยละ 88
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence--IOC) พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่า IOC เฉลี่ย 0.5 ขึ้นไป และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตามวิธีการของ Cronbach โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.9655
4. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) การทดสอบค่าที (t test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และสมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่า ความสำเร็จของการนำนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$, $SD = 0.31$) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านเศรษฐกิจชุมชนชาวบ้านมีรายได้เพิ่ม ($\bar{X} = 3.16$, $SD = 0.29$) ด้านสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวชุมชน ($\bar{X} = 3.12$, $SD = 0.33$) และด้านสังคมและความเป็นอยู่ของครอบครัว ชาวบ้านไม่ต้องไปทำงานไกลครอบครัว ($\bar{X} = 3.09$, $SD = 0.32$)
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ
 - 2.1 ด้านมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$, $SD = 0.10$) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า แก้ปัญหาความยากจนได้ ($\bar{X} = 3.03$, $SD = 0.29$) ทำให้ความ

เป็นอยู่ของชาวบ้านดีขึ้น ($\bar{X} = 3.02, SD = 0.17$) สามารถตรวจสอบนโยบายได้ ($\bar{X} = 3.01, SD = 0.18$) และนโยบายสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ($\bar{X} = 3.01, SD = 0.13$)

2.2 ด้านผู้นำและภาวะผู้นำของชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05, SD = 0.29$) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ถ่ายทอดแนวความคิดการครองตนและการรักษากำเนิดให้กับลูกหลานในพื้นที่ ($\bar{X} = 3.07, SD = 0.27$) บุคลิกภาพน่านับถือ ($\bar{X} = 3.04, SD = 0.26$) ช่วยให้ชุมชนขายสินค้าได้สะดวก ($\bar{X} = 3.03, SD = 0.28$) จัดกิจกรรมที่ให้ประโยชน์กับชุมชน ($\bar{X} = 3.02, SD = 0.23$) และสนใจให้ชาวบ้านผลิตสินค้าชุมชน ($\bar{X} = 3.01, SD = 0.22$)

2.3 ด้านคุณลักษณะของชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07, SD = 0.51$) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า มีระเบียบข้อบังคับในการทำงานร่วมกันช่วยในการผลิตสินค้า ($\bar{X} = 3.12, SD = 0.32$) ชุมชนร่วมกันแก้ปัญหาในกระบวนการผลิตสินค้า ($\bar{X} = 3.07, SD = 0.25$) มุ่งมั่นในการร่วมทำงานเพื่อชุมชน ($\bar{X} = 3.06, SD = 0.25$) แบ่งงานกันทำตามความถนัดและความสามารถ ($\bar{X} = 3.05, SD = 0.24$) และใช้ประเพณีและธรรมเนียมในการทำงานร่วมกัน ($\bar{X} = 3.04, SD = 0.24$)

2.4 ด้านการประสานงานและประชาสัมพันธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57, SD = 0.84$) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า มีการชี้แจงและนำเสนอข่าวสารข้อมูลให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวทราบถึงสินค้า ($\bar{X} = 3.71, SD = 0.93$) สื่อสารกับสมาชิกให้มุ่งมั่นผลิตสินค้าคุณภาพ ($\bar{X} = 3.57, SD = 0.84$) ประสานงานกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.55, SD = 0.77$) ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ให้เข้ามาร่วมทำการผลิตสินค้า ($\bar{X} = 3.53, SD = 0.83$) และสามารถติดต่อประสานงานการทำงานร่วมชุมชนอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.49, SD = 0.81$)

2.5 ด้านสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.71, SD = 0.81$) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า การจัดการวิสาหกิจชุมชนในปัจจุบันเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ($\bar{X} = 3.54, SD = 0.89$) การเมืองในพื้นที่มีผลกระทบต่อการนำนโยบายวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 2.59, SD = 0.81$) สถานการณ์ทางเศรษฐกิจมีผลกระทบต่อการนำนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 2.51, SD = 0.85$) สถานการณ์ทางสังคมมีผลกระทบต่อการผลิตสินค้าชุมชน ($\bar{X} = 2.46, SD = 0.77$) และการเมืองในพื้นที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการผลิตสินค้าชุมชน ($\bar{X} = 2.44, SD = 0.74$)

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ความสำเร็จของการนำนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก พบว่า ปฏิเสธสมมติฐาน เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ความสำเร็จของการนำนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

3.2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติไม่มีความแตกต่างกัน พบว่า ปฏิเสธสมมติฐาน เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของการนำนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญ พบว่า ยอมรับสมมติฐาน เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างต่ำกับความสำเร็จของการนำนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

3.4 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จสามารถพยากรณ์ความสำเร็จของการนำนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 พบว่า ยอมรับสมมติฐาน เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จสามารถพยากรณ์ความสำเร็จของการนำนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ ได้ร้อยละ 39.6

การอภิปรายผล

จากการศึกษา พบว่า ความสำเร็จของการนำนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความแตกต่างกันจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างด้านอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ สุชาติ แสงดวงดี (2556) ศึกษาเรื่อง “สภาพการณ์และระดับความสามารถของกรรมการการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” พบว่า กลุ่มตัวอย่างประเมินระดับความคิดเห็นต่อเป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สภาพการณ์การดำเนินงาน และระดับความสามารถของกรรมการบริหารในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 3.57$, $\bar{X} = 3.60$ และ $\bar{X} = 3.57$) และผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกรรมการและสมาชิกวิสาหกิจชุมชนต่อสภาพการณ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามตัวแปรสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ตัวแปรสถานภาพส่วนบุคคลทุกตัวมีผลต่อการประเมินความคิดเห็นต่อสภาพการณ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนที่สังกัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยเสนอให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาประธานและกรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชนให้มีความรู้และความสามารถในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน สอดคล้องกับ ชวลิต สันถะโกมล (2548) ศึกษาเรื่อง “รูปแบบเครือข่ายการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนเพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนในเขตพื้นที่ภาคกลางตะวันตก จังหวัดกาญจนบุรี” พบว่า ผลการดำเนินกิจกรรมนับว่าประสบผลสำเร็จในระดับปานกลางภายใต้การสนับสนุนด้านวิชาการ ผลการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า สมาชิกเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนมีการเรียนรู้การพัฒนาเครือข่ายกลุ่มผู้ผลิตโดยการจัดเป็นระบบในแต่ละด้าน ผลการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือขององค์กรเพื่อการสนับสนุนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พบว่า ยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ส่วนระบบการติดตามประเมินและส่งเสริมสนับสนุนในเครือข่ายใช้การสื่อสารกันทางโทรศัพท์มือถือและโทรศัพท์บ้านเป็นหลัก ศูนย์กลางฐานข้อมูลในการติดตามประเมินและส่งเสริมสนับสนุนในเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน คือ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด และสำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี สอดคล้องกับ ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร และ อุทิศ สังขรัตน์ (2556) ศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเขตลุ่มทะเลสาบสงขลา” พบว่า ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยทางด้านสังคม เอื้ออำนวยต่อผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ส่วนปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี และปัจจัยทางนิเวศวิทยา เป็นปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน ในด้านปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน มีดังนี้ ปัญหาด้านการตลาด ปัญหาด้านบัญชีและการเงิน ปัญหาด้านการผลิต ปัญหาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ปัญหาด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ และปัญหาด้านทุนการผลิต โดยแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน หน่วยงานภาครัฐเป็นหน่วยงานสำคัญของการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ทั้งในด้านการให้ความรู้ การพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ การสนับสนุนด้านการตลาดและการกำหนดระเบียบต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน สอดคล้องกับ พรชัย พันธุ์ธาดาพร (2558) ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่ามากไปค่าน้อย ดังนี้ การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ส่วนปัญหาการมีส่วนร่วมของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่ามากไปค่าน้อย ดังนี้ ปัญหาการมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ปัญหาการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ปัญหาการมีส่วนร่วมในการวางแผน ส่วนการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างต่าง ๆ มีความคิดเห็นสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการดำเนินของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ วรณพงค์ ช่วยรักษา (2560) ศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษา กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายย้อมคราม บ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร” พบว่า ด้านการบริหารจัดการกลุ่มและสมาชิกการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐยังคงค่อนข้างจำกัด รวมถึงการพัฒนาการจัดการอื่น ๆ เช่น บรรจุภัณฑ์การจัดจำหน่ายยังคงค่อนข้างจำกัด ด้านการตลาดและลูกค้า พบว่า การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่

ตอบสนองความต้องการของผู้ซื้อตามยุคสมัยค่อนข้างน้อย ด้านการผลิตและงานสนับสนุนการผลิต พบว่า การนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการดำเนินการผลิตยังไม่ชัดเจน การส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือให้เข้มแข็งและกว้างขวางในระดับประเทศเพื่อการขยายภาคการผลิตและการจัดจำหน่ายยังมีค่อนข้างน้อย และด้านการเงินและบัญชี พบว่า แหล่งเงินทุนในการสนับสนุนภาคการผลิตมีจำกัด รวมถึงการจัดทำบัญชีของสมาชิกไม่ต่อเนื่อง ส่วนแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มสตรี พบว่า ควรมีการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือให้เข้มแข็งและกว้างขวางในระดับประเทศเพื่อการขยายภาคการผลิตและการจัดจำหน่ายที่ยังมีค่อนข้างน้อย การวางแผนการผลิตที่ครบวงจร การพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบ การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลายตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาโดยให้ชุมชนและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนนโยบายและวิเคราะห์ปัญหาเพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน
2. ควรมีการประเมินผลการทำงานของทุก ๆ โครงการที่จัดทำเพื่อนำมาปรับปรุงส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยยกระดับของการประกันสังคมให้เข้มแข็งและมีประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน และเป็นต้นแบบในการบริการประชาชนให้กับหน่วยงานอื่น

เอกสารอ้างอิง

- ชวลิต สันถะโกมล. (2548). *รูปแบบเครือข่ายการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนเพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนในเขตพื้นที่ภาคกลางตะวันตก จังหวัดกาญจนบุรี*. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, คณะวิทยาการจัดการ.
- ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร และอุทิศ สังขรัตน์. (2556). *แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเขตลุ่มทะเลสาบสงขลา*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, คณะศิลปศาสตร์.
- พรชัย พันธุ์ธาดาพร. (2558). *การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- วรเดช จันทรศร. (2552). *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). สมาคมนักวิจัยมหาวิทยาลัยไทย.
- วรรณพงศ์ ชั่วรักษา. (2560). *แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษา กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายย้อมคราม บ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร*. งานนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศุภชัย ยาวะประภาษ. (2545). *นโยบายสาธารณะ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2553). *นโยบายสาธารณะ: แนวความคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ* (พิมพ์ครั้งที่ 21). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, คณะรัฐประศาสนศาสตร์.
- สุชาดา แสงดวงดี. (2556). สภาพการณ์และระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. *วารสารศรีปทุมปริทัศน์*, 13(1), 34-44.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2543). *การประเมินโครงการ: แนวทางสู่การปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Pressman, J. L., & Wildavsky, A. (1984). *Implementation* (3rd ed.). University of California Press.
- Sabatier, P., & Mazmanian, D. (1980). The implementation of public policy: A framework of analysis. *Policy Study Journal*, 8(4), 538-560.
- Van Meter, D. S., & Van Horn, C. E. (1975). The policy implementation process: A conceptual framework. *Administration & Society*, 6(4), 445-488.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). Harper & Row.

ประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

วิริทธิ์พล วาณิชวัฒนะ¹ จูติมา ให้ล่ายอง²

วันที่รับบทความ: 5 เมษายน 2566

วันแก้ไขบทความ: 22 พฤษภาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ: 24 พฤษภาคม 2566

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สำรวจประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชน (2) เปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชน จำแนกด้วยลักษณะประชากร และ (3) อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการจัดการปราบปรามกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 140 คน ได้แก่ ข้าราชการและพนักงานสำนักตรวจสอยป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว และค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า (1) ด้านประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกด้วยลักษณะประชากร พบว่า มีความแตกต่างกัน และ (3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชน พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับปานกลาง

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ; การจัดการปราบปราม; การลักลอบหนีภาษี; สุรากลั่นชุมชน; กรุงเทพมหานคร

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170, ประเทศไทย
ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: thitimah@gmail.com

²วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

The Effectiveness of Tax Smuggling Suppression of Community Distilled Spirits in the Bangkok Area

Wiritphon Wanichwiwat¹ Thitima Holomyong²

Received: April 5, 2023

Revised: May 22, 2023

Accepted: May 24, 2023

Abstract

This research article aims to (1) explore effectiveness of tax smuggling suppression of community distilled spirits in the Bangkok area, (2) compare effectiveness of tax smuggling suppression of community distilled spirits in the Bangkok area, categorized by population characteristics, and (3) describe a correlation between effectiveness of tax smuggling suppression and factors affecting effectiveness of tax smuggling of community distilled spirits. The samples of this quantitative research were 140 government officials and staff of the Investigation, Prevention, and Suppression Bureau, the Excise Department, the Ministry of Finance. Data was collected through questionnaires. Statistical methods to analyze the data were Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, *t* test, One-Way ANOVA, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. The results showed that (1) the effectiveness of tax smuggling suppression of community distilled spirits was at the highest level, (2) a comparative analysis of the effectiveness of tax smuggling suppression of community distilled spirits in the Bangkok area, categorized by population characteristics was found different, and (3) there was a positive correlation between the effectiveness of tax smuggling suppression of community distilled spirits and the factors affecting the effectiveness of tax smuggling suppression of community distilled spirits at a moderate level.

Keywords: Effectiveness; Suppression; Tax Smuggling; Community Distilled Spirits; Bangkok Metropolitan

Type of Article: Research Article

¹Master of Public Administration Program, Rajamangala University of Technology Rattanakosin
Salaya, Phutthamonthon, Nakhon Pathom 73170, Thailand
Corresponding Author Email: thitimah@gmail.com

²College of Management Innovation, Rajamangala University of Technology Rattanakosin

บทนำ

สุราหมายถึงความรวมถึงวัตถุทั้งหลายหรือของผสมที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุราหรือซึ่งดื่มกินไม่ได้ แต่เมื่อผสมกับน้ำหรือของเหลวอย่างอื่นแล้วสามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุรา (พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493, 2493) มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสุรากลั่น มอก. 2088-2544 ได้ให้คำนิยามของสุราไว้ว่า “สุรา หมายถึง เครื่องดื่มที่มีแรงแอลกอฮอล์เกิน 0.5 ดีกรี แต่ไม่เกิน 80 ดีกรี” สำหรับสุรากลั่นและสุรากลั่นชุมชน หมายถึง สุรากลั่นชนิดสุราขาว ทำจากวัตถุดิบจำพวกข้าวหรือแป้งหรือผลไม้หรือน้ำผลไม้หรือผลิตทางการเกษตรอื่น ๆ มีแรงแอลกอฮอล์เกินกว่า 15 ดีกรี แต่ไม่เกิน 40 ดีกรี สุรากลั่นชุมชนและสุราแช่ชุมชนนอกจากมีความหมายดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีเงื่อนไขว่าต้องทำการผลิตสุรากลั่นในสถานที่ทำสุราซึ่งใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้าหรือใช้คนงานน้อยกว่าเจ็ดคน หรือกรณีที่ใช้ทั้งเครื่องจักรและคนงาน เครื่องจักรต้องมีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้าและคนงานต้องน้อยกว่าเจ็ดคน

ปัญหาการเสียภาษีของสุรากลั่น ผู้ผลิตสุรากลั่นชุมชนต้องชำระภาษี ประกอบด้วย ภาษีหัก ณ ที่จ่ายในกระบวนการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สุรากลั่นชุมชนต้องมีการว่าจ้างแรงงานเข้ามาเกี่ยวข้อง กระบวนการด้านภาษีที่ต้องดำเนินการในขั้นตอนนี้ คือ เมื่อผู้ผลิตจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง และสวัสดิการให้กับพนักงาน ลูกจ้าง หรือคนงาน รวมไปถึงการให้บริการ การโฆษณา และการขนส่ง ทั้งหมดนี้ต้องมีการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายทุกครั้ง ต้องมีหน้าที่หักภาษีและนำส่งต่อกรมสรรพากรภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไปจากเดือนที่มีการจ่ายเงินได้ ภาษีเงินได้ เมื่อมีรายได้การขายผลิตภัณฑ์สุรากลั่นชุมชนจึงมีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้ตามรูปแบบธุรกิจที่จดทะเบียนไว้ คือ บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล และภาษีมูลค่าเพิ่ม เนื่องจากในขั้นตอนการผลิตที่ผู้ผลิตได้ซื้อวัตถุดิบบางอย่างมาจะบวกภาษีมูลค่าเพิ่มมาด้วย (เป็นผู้รับภาระเสียภาษีส่วนนั้น) ดังนั้น ในการตั้งราคาขายสินค้า ผู้ผลิตอาจบวกภาษีมูลค่าเพิ่มเขาไปได้ ซึ่งลูกค้าจะกลายเป็นผู้เสียภาษีแทน

ปัญหาการหลบเลี่ยงภาษี ตามประกาศกรมสรรพสามิตได้กำหนดราคาขายส่งหน้าโรงงานของสุรากลั่นชุมชนไว้ไม่ต่ำกว่า 120 บาท สำหรับสุรากลั่น 40 ดีกรี ดังนั้น จึงคำนวณภาษีสำหรับสุราชุมชน ได้ดังนี้ ภาษีตามมูลค่า = $120 \times 4/100 = 4.8$ ภาษีตามปริมาณ = $145 \text{ บาท} \times 0.625 \text{ ลิตร} \times 40 \text{ ดีกรี} / 100 = 36.25$ (เหมือนกับเหล้าโรง) รวมภาษีสรรพสามิต = 41.05 ภาษีทั้งหมด = ภาษีสรรพสามิต + มหาดไทย 10 % + สสส. 2 % + สสท. 1.5 % = 46.59 บาท

ในขณะที่สุราโรงที่ผลิตจากโรงงานสุราที่ได้รับสัมปทานเสียภาษีถูกกว่าส่งผลต่อการตลาดของสุรากลั่น แม้ว่าภาษีจะไม่ต่างกันมากนัก คือ ต่างกันเพียง 1.36 บาท แต่สุราชุมชนทั่วไปไม่ได้จำหน่ายในราคา 120 บาท แต่จะต้องขายในราคาต่ำกว่าราคาเหล้าโรง เช่น หากขายในราคา 80 บาท อัตราภาษี 46.59 บาท จะคิดเป็นร้อยละ 58 หรือเกินครึ่งหนึ่งของราคาขายจากประกาศกรมสรรพสามิตที่กำหนดราคาขายส่งหน้าโรงงาน 120 บาท สำหรับสุราขาวชุมชน 40 ดีกรี เป็นประกาศที่ส่อไปในทางการเอื้อประโยชน์หรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขันทางการค้า กรมสรรพสามิตจึงจัดทำพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิตฉบับใหม่ จะมีผลบังคับใช้ทำให้สุราชุมชนใช้พิกัดอัตราภาษีเดียวกับสุราโรงใหญ่ แม้กระนั้นกลุ่มคนบางกลุ่มกล่าวหาว่ากรมสรรพสามิตอาจจะมีแนวโน้มเอียงในการเอื้อประโยชน์ให้กับเหล้าโรงใหญ่หรือไม่ โดยในอดีตกรมนี้ดูเหมือนจะทำทุกอย่างเพื่อปราบปรามสุราชุมชนซึ่งเป็นคู่แข่งของเหล้าโรง ขณะที่ในความเป็นจริงภาษีและนโยบายควบคุมการจำหน่ายสุราที่กำหนดโดยภาครัฐล้วนมีผลต่อราคาสุราทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งนี้ เพาะนโยบายภาษีนั้นมีผลให้ราคาทางตรงของสินค้ามีการเปลี่ยนแปลงผลกระทบโดยตรงต่อราคาสุราในตลาด โดยการเก็บภาษีสรรพสามิตเพิ่มนั้นสามารถทำให้ราคาสุราในตลาดเพิ่มขึ้น และหากความต้องการซื้อสุราของผู้บริโภคเป็นไปตามกฎอุปสงค์ก็จะนำไปสู่การลดการบริโภคสุรา และลดผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจากการบริโภคสุรา เนื่องด้วยโครงสร้างภาษีที่เปลี่ยนมีความซับซ้อนและสินค้าสุรามีหลายประเภท (ธนิสา ทวีศรี, 2562)

ผลจากปัญหาการดื่มสุราเถื่อน รัฐบาล ทักษิณ ชินวัตร ดำเนินงานประกาศนโยบายการเปิดเสรีการผลิตและจำหน่ายสุราพื้นเมืองขึ้นทั่วราชอาณาจักร โดยมีการประกาศเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2541 และมีการดำเนินนโยบายมาอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2554 รัฐบาลไทยมีนโยบายการส่งเสริมการผลิตสุรากลั่นชุมชนเพื่อเป็นการสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชนโดยใช้ผลผลิตทางการเกษตรและภูมิปัญญาชาวบ้าน โดยมีผลมาจากการเรียกร้องจากกลุ่มผู้ผลิต ผู้ค้าสุราพื้นบ้าน จึงมีการ

อนุญาตให้ผู้ผลิตรายย่อยผลิตและจำหน่ายสุรากลั่นชุมชน เป็นผลทำให้มีการผลิตและสุรากลั่นชุมชนของประชาชนในท้องถิ่นมากขึ้น จนสามารถเรียกได้ว่า “ยุคเหล้าเสรี” ส่งผลให้เกิดการดื่มสุราของประชาชนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่าประเทศไทยมีอัตราการดื่มสุราสูงเป็นอันดับที่ 5 ของโลก และมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง สำหรับการแพร่หลายของสุราเถื่อนชุมชนในประเทศไทยนั้น จากรายงานของศูนย์วิจัยปัญหาสุราพบการระบาดในพื้นที่ภาคเหนือมากที่สุด รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ ตามลำดับ โดยจังหวัดที่ดื่มสุราเถื่อนชุมชนมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดพะเยา ร้อยละ 56.4 รองลงมา คือ จังหวัดน่าน ร้อยละ 54.6 และจังหวัดแพร่ ร้อยละ 4.7 ตามลำดับ รัฐบาลเลือกทำการควบคุมการบริโภคสุราด้วยการใช้มาตรการทางภาษี ซึ่งประเทศไทยได้นำมาตรการทางด้านภาษีนี้นำมาใช้โดยการออกกฎหมายควบคุมการขึ้นภาษีที่มีการปรับเปลี่ยนมาอย่างต่อเนื่อง (เอกพล บรรลือ, 2560) จึงเป็นเหตุผลให้มีการลักลอบซื้อขายสุราแบบไม่ติดอากรแสตมป์ขึ้น ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการซื้อขายสุรา “ผิดกฎหมาย” จากโรงกลั่นสุราชุมชนที่ “ถูกกฎหมาย” โดยเป็นรูปแบบที่มีอยู่อย่างแพร่หลาย ในทุก ๆ พื้นที่ที่มีโรงกลั่นสุราชุมชน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าชาวบ้านสามารถเข้าถึงสุรากลั่นชุมชนได้ง่ายและสะดวกจากราคาขายติดอากรแสตมป์ใน ราคาขวดละ 50-70 บาท ก็สามารถซื้อแบบไม่ติดอากรแสตมป์ในแบบใส่ถุง ใส่ขวด น้ำพลาสติกหรือ ใส่ขวดแก้ว ในราคา 30-40 บาทเท่านั้น ซึ่งการดำเนินการซื้อขายดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการซื้อขายแบบ Win-Win ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้น มีดังนี้ ผลกระทบด้านทางเศรษฐกิจโดยจากการที่รัฐบาลได้ดำเนินงานมาตรการทางภาษีกับผู้ผลิตสุราชุมชน โดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 รัฐบาลสามารถเก็บภาษีจากสุรากลั่นชุมชนได้ถึง 1,800 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.3 ของภาษีสุราทั้งหมด และข้อมูลของกรมสรรพสามิต ณ วันที่ 10 กรกฎาคม 2558 สามารถเก็บภาษีสุรากลั่นชุมชนได้เพียง 1,500 ล้านบาท ลดลงจากเดิม 300 ล้านบาท โดยพบว่า สถานการณ์การดื่มของสุราเถื่อนนี้มีรายงานว่ากำลังเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของหลายประเทศ โดยมีสถิติการดื่มสุราเถื่อนชุมชนในประชาชนผู้มีรายได้ต่ำและเป็นกลุ่มวัยทำงาน อายุ 25-59 ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากเดิมร้อยละ 10.35 ใน ปี พ.ศ. 2554 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 11.97 ในปี พ.ศ. 2557 (ธีรพล หล่อประดิษฐ์ และณรงค์ศักดิ์ หนูสอน, 2561) ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาประสิทธิภาพผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

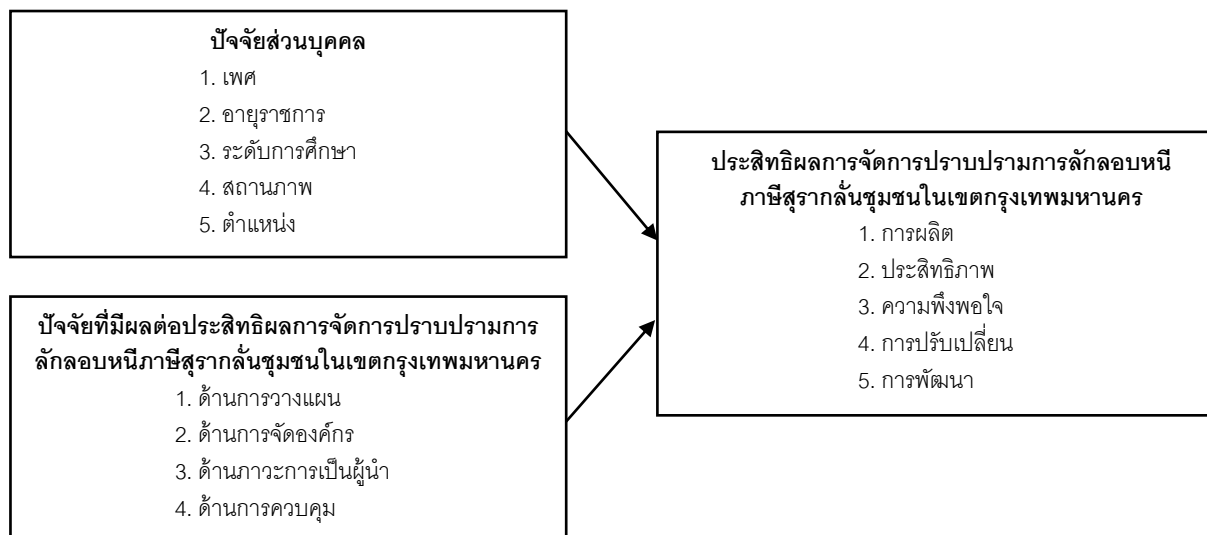
1. เพื่อสำรวจประสิทธิภาพผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานครจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกด้วยลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง
3. เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นกับประสิทธิภาพผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ประสิทธิภาพผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง
2. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อประสิทธิภาพผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกด้วยลักษณะประชากรไม่มีความแตกต่างกัน
3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนกับประสิทธิภาพผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่เป็นเชิงบวก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลและการจัดการของ Allen (1958), Schein (1980), Zammuto (1982), Robbins (1990), Ivancevich, Gibson, and Konopaske (2011) แนวคิดและความหมายของสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้วิจัยสังเคราะห์เป็นปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านภาวะการเป็นผู้นำ และด้านการควบคุม และประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย การผลิต ประสิทธิภาพ ความพึงพอใจ การปรับเปลี่ยน และการพัฒนา จึงกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามที่เป็นคำถามปลายเปิดสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการและพนักงานสังกัดสำนักงานป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง จำนวน 399 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการของ Yamane (1973) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 200 คน โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามกลับมาสมบูรณ์ จำนวน 140 ชุด คิดเป็นร้อยละ 77
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนนำไปทดสอบกับประชาชนในอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตามวิธีการของ Cronbach โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ผลการทดสอบได้ค่า Reliability Coefficients เท่ากับ .704 แสดงว่า แบบสอบถามมีความเชื่อถือได้
4. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้ การแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) การทดสอบค่าที (t test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ปรับเปลี่ยนการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานครให้บรรลุวัตถุประสงค์รวดเร็วขึ้น ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.57$) พึงพอใจการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานครอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.34$, $SD = 0.52$) ปฏิบัติงานปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานครอย่างรวดเร็วถูกต้องหลักกฎหมาย และปราศจากอคติ ($\bar{X} = 4.33$, $SD = 0.56$) พัฒนาศักยภาพให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.32$, $SD = 0.75$) ปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานครอย่างอย่างคุ้มค่าต่อภาษีของราษฎร ($\bar{X} = 4.25$, $SD = 0.58$) และหน่วยงานป้องกันและปราบปรามมีการพัฒนาสิ่งอุปกรณ์ในการป้องกันและปราบปรามเหมาะสมกับภารกิจ ($\bar{X} = 4.12$, $SD = 0.55$)

2. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร

2.1 ด้านการวางแผน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า กำหนดวัตถุประสงค์และขั้นตอนให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.59$, $SD = 0.52$) กำหนดแนวทางปฏิบัติล่วงหน้าในทิศทางที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.47$, $SD = 0.63$) กิจกรรมการจับกุมไม่ให้เกิดการลักลอบจำหน่ายสุรากลั่นหนีภาษีเหมาะสมปราศจากอคติ ($\bar{X} = 4.45$, $SD = 0.58$) และเป้าหมายหลักของกรมสรรพสามิตในการปราบปราม ได้แก่ การลดปริมาณการดื่มสุรา ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.55$)

2.2 ด้านการจัดการองค์กร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า การจัดสรรบุคลากรในการปราบปรามชัดเจนและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.53$) ระเบียบการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.49$) โครงสร้างการทำงานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามมีความชัดเจน ($\bar{X} = 4.23$, $SD = 0.57$) และกำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการรับผิดชอบการปราบปรามอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.15$, $SD = 0.67$)

2.3 ด้านภาวะการเป็นผู้นำ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ผู้บังคับบัญชาที่สร้างแรงจูงใจในการทำงาน ($\bar{X} = 4.47$, $SD = 0.58$) การจัดการด้านบุคลากรมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.53$) เจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญในการปราบปราม ($\bar{X} = 4.37$, $SD = 0.53$) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทำงานอย่างเต็มความสามารถ ($\bar{X} = 4.23$, $SD = 0.49$) และเจ้าหน้าที่การตัดสินใจที่รอบคอบ ฉับไว ดีเยี่ยม สามารถที่ทำให้บรรลุเป้าหมายไปสู่ความสำเร็จได้ ($\bar{X} = 4.17$, $SD = 0.55$)

2.4 ด้านการควบคุม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า มีการประเมินผลการทำงานตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.32$, $SD = 0.58$) การปราบปรามสุรากลั่นชุมชนหนีภาษีบรรลุวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.61$) การจัดการปัญหาที่มีผลกระทบกับการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.60$) ผู้รับผิดชอบแสดงตนและติดตามการทำงานสามารถสังเกตได้ ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 0.63$) และผู้รับผิดชอบจัดการและแก้ไขปัญหาลดเวลา ($\bar{X} = 4.14$, $SD = 0.69$)

3. ผลการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 ประสิทธิภาพการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ปฏิเสธสมมุติฐาน เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก

3.2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกด้วยลักษณะประชากรไม่มีความแตกต่างกัน พบว่า ปฏิเสธสมมุติฐาน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกด้วยลักษณะประชากรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนกับประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่เป็นเชิงบวก พบว่า ปฏิเสธสมมุติฐาน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนกับประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นเชิงบวกระดับปานกลางและปานกลางค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

จากการศึกษา พบว่า ประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ ธนาคม มาตวิจิตร (2563) ศึกษาเรื่อง “ประสิทธิผลของการนํานโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติของจังหวัดราชบุรี” พบว่า ประสิทธิผลของการนํานโยบายป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติของจังหวัดราชบุรี ในภาพรวมและรายด้านมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านการป้องกันยาเสพติด ด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และด้านการปราบปรามยาเสพติด ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการวางแผนอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ แดนไทย ติระวิไชย, สานิต ศิริวิศิษฐ์กุล และอนันต์ ธรรมชาลย์ (2561) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยการจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน” พบว่า (1) ประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน ในภาพรวมและรายด้านมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผลผลิตภาพ (productivity) ประสิทธิภาพ (efficiency) คุณภาพ (quality) และความพึงพอใจในงาน (job satisfaction) (2) ปัจจัยด้านการจัดการ ได้แก่ การวางแผน (planning) การจัดการองค์กร (organizing) การบังคับบัญชา (commanding) การประสานงาน (coordinating) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และการควบคุม (controlling) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า คำนัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้มีค่าต่ำกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ตั้งไว้ระดับ .05 แสดงว่าปัจจัยการจัดการสามารถอธิบายผลความสัมพันธ์ได้ และมีความสัมพันธ์กันร้อยละ 89.9 โดยปัจจัยการจัดการองค์กรและปัจจัยการควบคุมสามารถอธิบายประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดน่าน ในภาพรวมได้ร้อยละ 80.0 และสอดคล้องกับ ธนพัทธ์ อุทยานกร (2562) ศึกษาเรื่อง “ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต: กรณีศึกษาสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่นครนายก” พบว่า กระบวนการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต สามารถแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ (1) ด้านรายได้ภาษีสรรพสามิตจากสินค้าและบริการ และ (2) ด้านรายได้เบ็ดเตล็ด ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต คือ เจ้าหน้าที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญใน พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ที่ไม่เพียงพอ ราคาขายปลีก แนะนำของสินค้าสรรพสามิตมีไม่ครอบคลุมทุกประเภท คำนียามของพิกัด ตอนที่ 17 มีความไม่ชัดเจน และกระบวนการพิสูจน์หรือวิเคราะห์สินค้าใช้ระยะเวลาอันยาวนาน แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต คือ ควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ด้านข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ควรมีการสำรวจราคาขายปลีก แนะนำให้ครอบคลุมสินค้าสรรพสามิตทุกประเภท ควรมีการแก้ไขพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ให้มีความชัดเจนมากขึ้น ควรมีการมอบหมายหรือให้อำนาจหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนร่วมพิสูจน์หรือวิเคราะห์สินค้า และควรมีการบูรณาการในการปฏิบัติงาน การพัฒนาวัฒนธรรม เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดการพัฒนาสมรรถนะข้าราชการ ควรกำหนดนโยบายให้ทุกหน่วยงานต้องนำไปปฏิบัติ
2. ภาครัฐต้องมีนโยบายที่ชัดเจนในการทำให้หน่วยงานภาครัฐมีการกำหนดและนํานโยบายสู่รากล้นชุมชนไปปฏิบัติ
3. ภาครัฐต้องมีนโยบายที่ชัดเจนในการทำให้ข้าราชการในหน่วยงานภาครัฐเพิ่มพูนความสามารถทางเทคโนโลยี

และสมรรถนะทางร่างกายและจิตใจ

เอกสารอ้างอิง

- แดนไทย ตะวันไชย, สานิต ศิริวิศิษฐ์กุล และอนันต์ ธรรมชาลย์. (2561). ปัจจัยการจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพ*, 5(2), 17-23.
- ธนพัธ อุทยานกร. (2562). *ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต: กรณีศึกษาสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่นครนายก*.
การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธนาคม มาตวิจิตร. (2563). ประสิทธิภาพของการนํานโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติของจังหวัดราชบุรี.
วารสารลวະศรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 4(2), 115-126.
- ธนิสา ทวีศรี. (2562). *การศึกษามลกระทบของภาษีสรรพสามิตสุราต่อการเปลี่ยนแปลงราคาสุราในตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภคสุราของคนไทย*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา.
- ธีรพล หล่อประดิษฐ์ และณรงค์ศักดิ์ หนูสอน. (2561). ปัญหาการดื่มสุราเถื่อนในชุมชนกับนโยบายควบคุมการดื่มสุราของ
ประชาชนในประเทศไทย. *วารสารวิจัยการพยาบาลและวิทยาศาสตร์สุขภาพ*, 10(1), 154-163.
- พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493. (2493). *ราชกิจจานุเบกษา*, 16(67), 346-367.
- เอกพล บรรลือ. (2560). *เพิ่มภาษีสรรพสามิต ราคาเหล้า-บุหรี่ พุ่ง! ลดการบริโภคได้จริงไหม*. ค้นจาก <https://thestandard.co/increase-alcohol-cigarette-tax>
- Allen, L. A. (1958). *Management and organization*. McGraw-Hill.
- Ivancevich, J. M., Gibson, J. L., & Konopaske, R. (2011). *Organizations: Behavior, structure, processes* (14th ed.). McGraw-Hill.
- Robbins, S. P. (1990). *Organization theory: Structure, designs and applications* (3rd ed.). Prentice Hall.
- Schein, E. H. (1980). *Organizational psychology*. Prentice Hall.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). Harper & Row.
- Zammuto, R. F. (1982). *Assessing organizational effectiveness: Systems change, adaptation and strategy*. Suny.

การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนา ที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

พระสุนทร วอนไฉวัน¹

วันที่รับบทความ: 9 เมษายน 2566

วันแก้ไขบทความ: 22 พฤษภาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ: 24 พฤษภาคม 2566

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะและปริมาณงานวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนภายในประเทศ ที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลจากผลการวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนภายในประเทศ ที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ของระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นวิทยานิพนธ์ในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนภายในประเทศ ที่สามารถสืบค้นได้จากฐานข้อมูล ThaiLis โดยผู้วิจัยใช้คำสำคัญในการสืบค้น คือ การสอนตามแนวพระพุทธศาสนา และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 จำนวน 20 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และการคำนวณค่าขนาดอิทธิพลของการวิจัยใช้สูตรของ Glass, McGaw, and Smith (1981) และ Becker and Hedges (1984) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของขนาดอิทธิพลโดยใช้ Kruskal-Wallis H Test ผลการวิจัย พบว่า (1) ข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัยที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ สาขาหลักสูตรและการสอน รูปแบบอริยสัจ 4 ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน มัธยมศึกษาตอนต้นที่นำมาทำการวิจัย ระยะเวลา 20 ชั่วโมง ที่ใช้ในการทดลอง เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ใช้แบบแผนวิจัยกลุ่มเดียววัดสองครั้ง เครื่องมือที่ใช้ทดลองเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเก็บรวบรวมข้อมูลตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยใช้ค่าความเที่ยงตรงและอำนาจจำแนก สถิติพื้นฐานที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติในการทดสอบสมมุติฐาน คือ Dependent Samples *t* test และระดับนัยสำคัญที่ .01 และ (2) ผลการเปรียบเทียบค่าอิทธิพลของการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 พบว่าค่าอิทธิพลของการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนามีแตกต่างกัน รูปแบบในการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ได้ดีที่สุด คือ รูปแบบอริยสัจ 4 รองลงมา คือ รูปแบบไตรสิกขา

คำสำคัญ: การสังเคราะห์งานวิจัย; การจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนา; ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹ อดิสรณ์

ตำบลวังยาง อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร 47130, ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: sounthone.vo63@snru.ac.th

Research Synthesis on Learning and Teaching Methods According to Buddhism Affecting 21st Century Essential Skills Using Meta-Analysis

Phra Sounthone Vonelayvanh¹

Received: April 9, 2023

Revised: May 22, 2023

Accepted: May 24, 2023

Abstract

This research article aims to analyze the nature and quantity of thesis research in public and private universities within the country a study on teaching and learning according to Buddhism that affects essential skills in the 21st century and to compare the differences in the size of influence from thesis research in public and private universities within the country to study about teaching and learning according to Buddhism that affects essential skills in the 21st century at the educational level. The sample used in the research was a thesis in public and private universities within the country. That can be searched from the ThaiLis database and 20 essential skills for the 21st century. The tools used in the research were research characteristics record form. And to calculate the effect size of the research, Glass, McGaw, and Smith (1981), and Becker and Hedges (1984)'s formula was used. Statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation. And compare the difference in effect sizes using Kruskal-Wallis H Test. The results showed that (1) the basic information of the research with the highest number was the field of curriculum and teaching. Four Noble Truths used in teaching and learning, lower secondary education used for research, 20 hours of time used in the experiment, Simple Random Sampling, the sample size was 30 people, using a single-group research pattern to measure twice, experimental tools are used as learning plans, use the learning achievement form to collect data, check instrument quality using precision and discrimination power, the basic statistics used are mean and standard deviation, the statistics for the hypothesis experiment were Dependent Samples *t* test and the significance level was .01. And (2) the comparison of the influence of teaching and learning according to Buddhism that affects essential skills in the 21st century found that the influence of teaching and learning according to Buddhism was statistically significant. at level .01, indicating that teaching and learning management model according to Buddhism is different. The form of teaching and learning according to Buddhism that affected the skills needed in the 21st century the most was the Four Noble Truths model, followed by the Threefold Training Model.

Keywords: Research Synthesis; Teaching and Learning According to Buddhism;
Skills Needed in the 21st Century

Type of Article: Research Article

¹Wat Somsri

Wang Yang, Phanna Nikhom, Sakon Nakhon 47130, Thailand

Corresponding Author Email: sounthone.vo63@snru.ac.th

บทนำ

การศึกษาในยุคปัจจุบันมีการบูรณาการพัฒนาคณาภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การดึงเอาศักยภาพของผู้เรียนให้ออกมามากที่สุด ทั้งในเรื่องของกระบวนการคิด ที่คิดอย่างเป็นระบบ ความกล้าคิดกล้าทำ เพราะหากผู้เรียนมีศักยภาพด้านนี้ จะเป็นการกำหนดอนาคตและเป้าหมายในชีวิตของตนเองได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งผู้เรียนที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจะเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญในการพัฒนาตนเองสู่ความเป็นเลิศ หรือเสี่ยงต่อความล้มเหลวในชีวิต ดังนั้น การพัฒนาคณาภาพของผู้เรียนจึงควรมุ่งให้ความสำคัญผู้เรียนในระดับนี้เพราะเป็นช่วงชั้นที่สามารถแก้ไขข้อบกพร่องจากระดับประถมศึกษา และเสริมความแข็งแกร่งสู่ระดับอุดมศึกษาได้ เนื่องจากการศึกษาของบ้านเราได้ก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 จึงทำให้หน่วยงานทางด้านการศึกษาตื่นตัว ปรับปรุงหลักสูตร และโครงสร้างผู้บริหารใหม่ (พระมหาปริญญา วรรณโณ (ทศช่วย), พระครูสุริย์คัมภีร์ญาณ และประยูรแสงใส, 2559, หน้า 119)

แต่เมื่อกระแสโลกมีการเปลี่ยนแปลงและเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วเราก็ต้องยอมรับกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับการพัฒนาผู้เรียนในสังคมไทย แต่ถ้าเรามองย้อนกลับไป เมื่อครั้งอดีตพระพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียน แต่ก่อนโรงเรียนหรือสถานศึกษาเคยอยู่ในวัด พระภิกษุสงฆ์เป็นครูผู้สอน ทำให้ผู้เรียนมีทั้งความรู้คู่กับคุณธรรม พระภิกษุสงฆ์จึงมีกระบวนการพัฒนาให้แก่ผู้เรียนทั้งทางโลกและทางธรรม กระบวนการพัฒนาผู้เรียนตามแนวพระพุทธศาสนาตามที่พระพุทธองค์ท่านได้บัญญัติไว้ เพื่อนำมาบูรณาการเข้ากับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ณ ยุคสมัยปัจจุบัน อีกทั้งเพื่อให้ครูผู้สอนได้พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพตามสมรรถนะสำคัญทางด้านความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้สื่อเทคโนโลยี และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่พึงตามหลักคุณธรรมจริยธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ถูกต้องและเหมาะสม (พระศักดิ์ดา ฉนทโก (สุวรรณทา) และสมศักดิ์ บุญบุญ, 2558, หน้า 145)

ปัญหาการเรียนการสอนของไทยเราปัจจุบัน พอจะสรุปได้ว่า เกิดจากการถ่ายทอดความรู้ของครูผู้เรียนยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และเกิดจากผู้เรียนขาดการเอาใจใส่ต่อการเรียน ตลอดจนทั้งสิ่งแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยจึงทำให้ผลการเรียนไม่เป็นที่น่าพึงพอใจของครู ผู้ปกครอง และประเทศชาติอย่างที่เราเห็นอยู่ในปัจจุบัน ทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่ครูทุกคนต้องตระหนัก การสอน คือ กรรมวิธีสำหรับเราให้ผู้เรียนเกิดความรู้ระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ต่ำสุดถึงสูงสุดและรู้สัจจะระดับต่าง ๆ ตั้งแต่สมมติ สัจจะถึงอริยสัจจะเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางดี การสอนที่จะมีผลดีนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น สติปัญญาและความเอาใจใส่ของผู้เรียน ความรู้ความสามารถและความเอาใจใส่ของครู และวิธีการสอนที่ดี

รูปแบบการจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนาที่มีผลเป็นฐานการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ระดับประถมศึกษาในสังคมไทยยุคปัจจุบันที่พัฒนาขึ้นเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่บูรณาการกับหลักพุทธธรรม ซึ่งได้แก่ หลักแห่งสติที่ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ หลักไตรสิกขา หลักกัลยาณมิตร หลักพรหมวิหาร 4 หลักอริยสัจ 4 หลักโยนิโสมนสิการ หลักสัทธรรม 3 หลักอิทธิบาท 4 และหลักสัปปุริสธรรม 7 เป็นแนวทางที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติ กิจกรรมเรียนรู้แก้ปัญหาหรือแสวงหาความรู้อย่างเป็นองค์รวม โดยผู้สอนจัดสิ่งแวดล้อม (ปรโตโมหะ) ที่เป็นกัลยาณมิตร เอื้อในการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านด้วยวิถีวัฒนธรรม แสวงปัญญา (กิตติชัย สุทธิสินโนบล, 2564, หน้า 46) รูปแบบการเรียนรู้เป็นวิธีการนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านพฤติกรรม ความคิดได้ตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวสามารถเกิดขึ้นได้โดยผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูที่เข้าใจกระบวนการของการเรียนรู้แบบการประยุกต์และการเรียนรู้แบบวิเคราะห์ สังเคราะห์ เป็นต้น แล้วจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของผู้เรียน

ดังนั้น รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวพระพุทธศาสนาเป็นรูปแบบการเรียนรู้และการพัฒนามนุษย์ตามแนวพระพุทธศาสนาที่นำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้มีความเห็นถูกต้องตรงตามความเป็นจริงของธรรมชาติ ตลอดจนพัฒนาตนจากผู้มีอวิชชาจนเป็นผู้มีความรู้ความจริงของโลก (วิชา) ด้วยการปฏิบัติตามหลักพระพุทธธรรมจนสามารถลดละเลิกกิเลส ความยึดมั่นถือมั่นในขั้น 5 อันเป็นต้นเหตุของความทุกข์ทั้งปวงได้ก็จะพบความสงบสุขและเป็นประโยชน์เกื้อกูลต่อโลกและมหาชนได้ การปฏิบัติสมาธิตามหลักอานาปานสติเป็นการทำให้จิตใจสงบราบเรียบ เหมาะสมกับการทำงาน ด้านปัญญาสามารถพัฒนาความคิดให้เจริญตามหลักโยนิโสมนสิการ โดยเฉพาะการคิดตามหลักอุปทกมน วิธี

คิดแบบอุปมาปลูกไร่คุณธรรม (แบบกุศลภาวนา) (พระครูสิริปัญญาภรณ์ (สุธีวิสุโท/ตันโห), พระครูสุศีลัมภีรญาณ, ประยูร แสงใส และวรางคณา รัชตะวรรณ, 2559, หน้า 41)

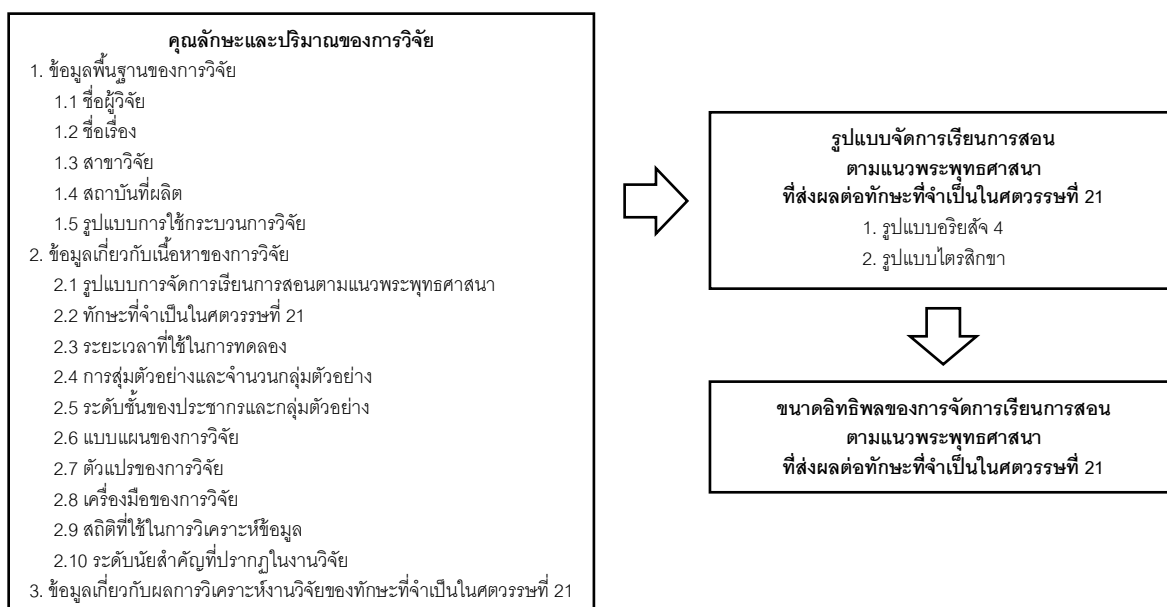
จากการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ที่ผ่านมามีจำนวนที่มากขึ้น และมีข้อค้นพบที่หลากหลายซึ่งยังไม่มีผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องหาวิธีการในการสรุปงานวิจัยและสังเคราะห์ข้อค้นพบให้ชัดเจนที่สามารถบอกได้ว่าการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ได้ดีที่สุดและสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพอันก่อเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่และได้แนวทางในการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สำหรับอาจารย์และครูผู้สอนโดยการนำผลการวิจัยไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในบริบทของการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะและปริมาณงานวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนภายในประเทศที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนา ที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลจากผลการวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ ในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนภายในประเทศ ที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนา ที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ของระดับการศึกษา

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดและขั้นตอนของการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 จึงกำหนดเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยวิธีวิเคราะห์ห่อภิมาณจากงานวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนภายในประเทศ จำนวน 20 เรื่อง ที่สามารถสืบค้นได้จากฐานข้อมูล ThaiLis มีเป้าหมายเพื่อให้บริการสืบค้นฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม ซึ่งเป็นเอกสารฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัยของอาจารย์ รวบรวมจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วประเทศ นักศึกษา อาจารย์ และบุคลากร ในการเข้าใช้บริการนั้นจะต้องเข้าใช้งานจากคอมพิวเตอร์ภายในห้องสมุดสมาชิก สามารถดูรายละเอียดห้องสมุดสมาชิก ได้จากทางเลือกมหาวิทยาลัย/สถาบัน ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่จัดเก็บเอกสารฉบับเต็มในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้โครงการพัฒนาเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย โดยผู้วิจัยใช้คำสำคัญในการสืบค้น คือ การจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนา และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

1.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยหาเกณฑ์คุณสมบัติตามของเขตของงานวิจัยด้านเนื้อหาและทำการประเมินงานวิจัยด้วยแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียด ดังนี้

(1) งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นวิทยานิพนธ์ในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนภายในประเทศที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 จำนวน 20 เรื่อง

(2) งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์จะต้องเป็นงานวิจัยที่ศึกษาเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม คือ ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

(3) งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์จะต้องเป็นงานวิจัยเชิงทดลองที่มีข้อมูลเพียงพอและมีการรายงานค่าสถิติที่จำเป็นสำหรับการแปลงค่าสถิติเหล่านั้นให้เป็นค่าดัชนีมาตรฐาน ซึ่งจะต้องระบุค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ หรือระบุค่าสถิติทดสอบ เช่น ค่าสถิติทดสอบ t test หรือค่าสถิติทดสอบ f test เป็นสถิติที่จำเป็นสำหรับการแปลงค่าเป็นค่าขนาดอิทธิพล (effect size)

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้งานวิจัยที่ตรงตามคุณลักษณะงานวิจัยแล้ว ผู้วิจัยทำการอ่านงานวิจัยโดยละเอียด จากนั้นทำการบันทึกงานวิจัยลงแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และจัดเตรียมแฟ้มข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS Version 26 for Windows)

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS Version 26 for Windows) คำนวณสถิติภาคบรรยาย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคุณลักษณะของงานวิจัย

2.2 เปรียบเทียบค่าขนาดอิทธิพลของการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยใช้การคำนวณค่าขนาดอิทธิพลตามวิธีการคำนวณของ Glass, McGaw, and Smith (1981) และวิธีการของ Becker and Hedges (1984) และหาค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล

ผลการวิจัย

ผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนา ที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณจากงานวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนภายในประเทศ จำนวน 20 เรื่อง ที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ สาขาหลักสูตรและการสอน รูปแบบอริยสัจ 4 ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน มัธยมศึกษาตอนต้นที่นำมาทำการวิจัย ระยะเวลา 20 ชั่วโมง ที่ใช้ในการทดลอง เลือกสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ใช้แบบแผนวิจัยกลุ่มเดียววัดสองครั้ง เครื่องมือที่ใช้ทดลองเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ใช้

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยใช้ค่าความเที่ยงตรงและอำนาจจำแนก สถิติพื้นฐานที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติในการทดสอบสมมุติฐาน คือ Dependent Samples *t* test และระดับนัยสำคัญที่ .01

2. ผลการเปรียบเทียบค่าอิทธิพลของการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยใช้สถิติทดสอบ Kruskal-Wallis H Test ได้แก่ รูปแบบอริยสัจ 4 และรูปแบบไตรสิกขา พบว่า ค่าอิทธิพลของการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาที่แตกต่างกัน และรูปแบบอริยสัจ 4 มีค่าอันดับเฉลี่ยเท่ากับ 35.0 รูปแบบไตรสิกขา มีค่าอันดับเฉลี่ยเท่ากับ 30.0 แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ได้ดีที่สุด คือ รูปแบบอริยสัจ 4 รองลงมา คือ รูปแบบไตรสิกขา

การอภิปรายผล

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 จำนวน 20 เรื่อง สรุปได้ว่า สาขาที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มากที่สุด เป็นงานวิจัยสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน เป็นสาขาวิชาที่ว่าด้วยการศึกษา วิจัย และปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การพัฒนาคิดค้นระบบการสอนและปฏิบัติการสอน การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการสอน รวมทั้งการเผยแพร่แนวคิด แนวทาง ระบบ หลักปฏิบัติ นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ใหม่ให้แก่ผู้เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาของชาติให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2561) รูปแบบที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด คือ รูปแบบตามหลักอริยสัจ 4 กล่าวคือ เริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์ทุกข์หรือสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว สืบสาวไปหาสมุทัยที่เป็นเหตุให้เกิดทุกข์ เมื่อรู้ถึงทุกข์และสมุทัยแล้วก็จะเข้าสู่กระบวนการกำหนดเป้าหมายในการพ้นจากทุกข์ ซึ่งก็คือ นิโรธ และสืบสาวไปถึงหนทางหรือวิธีการที่ทำให้พ้นทุกข์ที่เรียกว่ามรรค หลักอริยสัจ 4 นำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มทักษะในการเรียนรู้อย่างมีวิจารณญาณ โดยทุกข์ คือ การรู้จักปัญหา สมุทัย คือ การรู้ที่มาของปัญหา นิโรธ คือ วิธีการแก้ไขปัญหา และมรรค คือ ผลลัพธ์จากการแก้ไข ปัญหา ส่วนระดับการศึกษาที่มีการทำวิจัยมากที่สุด คือ มัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัด และความสนใจของตนเอง ส่งเสริมการพัฒนานาคลิกภาพส่วนตัว มีทักษะในการคิด วิเคราะห์ วิจารณ์ความคิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหาที่มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความดีงาม และมีความภูมิใจในความเป็นไทย ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐาน ในการประกอบอาชีพ หรือการศึกษาต่อ (โรงเรียนสาธิตพัฒนา, 2566) ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองมากที่สุด คือ 20 ชั่วโมง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 30 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด คือ การเลือกกลุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling--SRS) เป็นการสุ่มตัวอย่างโดยถือว่าทุก ๆ หน่วย หรือทุก ๆ สมาชิกในประชากรมีโอกาสจะถูกเลือกเท่า ๆ กัน การสุ่มวิธีนี้จะต้องมีรายชื่อประชากรทั้งหมดและมีการให้เลขกำกับ วิธีการอาจใช้วิธีการจับสลากโดยทำรายชื่อประชากรทั้งหมด หรือใช้ตารางเลขสุ่มโดยมีเลขกำกับหน่วยรายชื่อทั้งหมดของประชากร (ศิริชัย กาญจนวาสี, ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และดิเรก ศรีสุข, 2555) แบบแผนที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุด คือ ใช้แบบแผนวิจัยกลุ่มเดียววัดสองครั้ง (one-group pretest-posttest design) เป็นการศึกษาทดลองโดยใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว มีการวัดตัวแปรตามก่อนให้สิ่งทดลอง (pretest) ทำการวัดผลที่เกิดขึ้นในตัวแปรตาม (posttest) ผู้วิจัยสามารถเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามก่อนและหลังการทดลองได้ (อัชฌา สุวรรณกาญจน์, 2564) เครื่องมือที่ใช้ในการทำทดลอง คือ เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ มีความสำคัญหลายประการเพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้นั้นจำเป็นต้องศึกษาวิเคราะห์ วางแผน และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการจัดการชั้นเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ตามแผนการ จัดการเรียนรู้

ช่วยให้ผู้สอนจัดกิจกรรมได้อย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สร้างแนวทางการสอนที่เป็นขั้นตอน และตอบสนองวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (แผนการจัดการเรียนรู้, 2564) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ เป็นแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นผลการวัดการเปลี่ยนแปลงและประสบการณ์การเรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่เรียนมาแล้วว่าเกิดการเรียนรู้เท่าใด มีความสามารถชนิดใด โดยสามารถวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในลักษณะต่าง ๆ และการวัดผลตามสภาพจริง เพื่อบอกถึงคุณภาพการศึกษา ความหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสามารถวัดได้โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย (สำนักงาน กศน. จังหวัดสกลนคร, 2564) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ คือ ความเที่ยงตรง และอำนาจจำแนก สถิติพื้นฐานที่ใช้มากที่สุด คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Dependent Samples *t* test ใช้เป็นสถิติในการทดสอบสมมุติฐานมากที่สุด และระดับนัยสำคัญที่ปรากฏในการวิจัยมากที่สุด คือ ที่ระดับนัยสำคัญที่ .01

ข้อเสนอแนะ

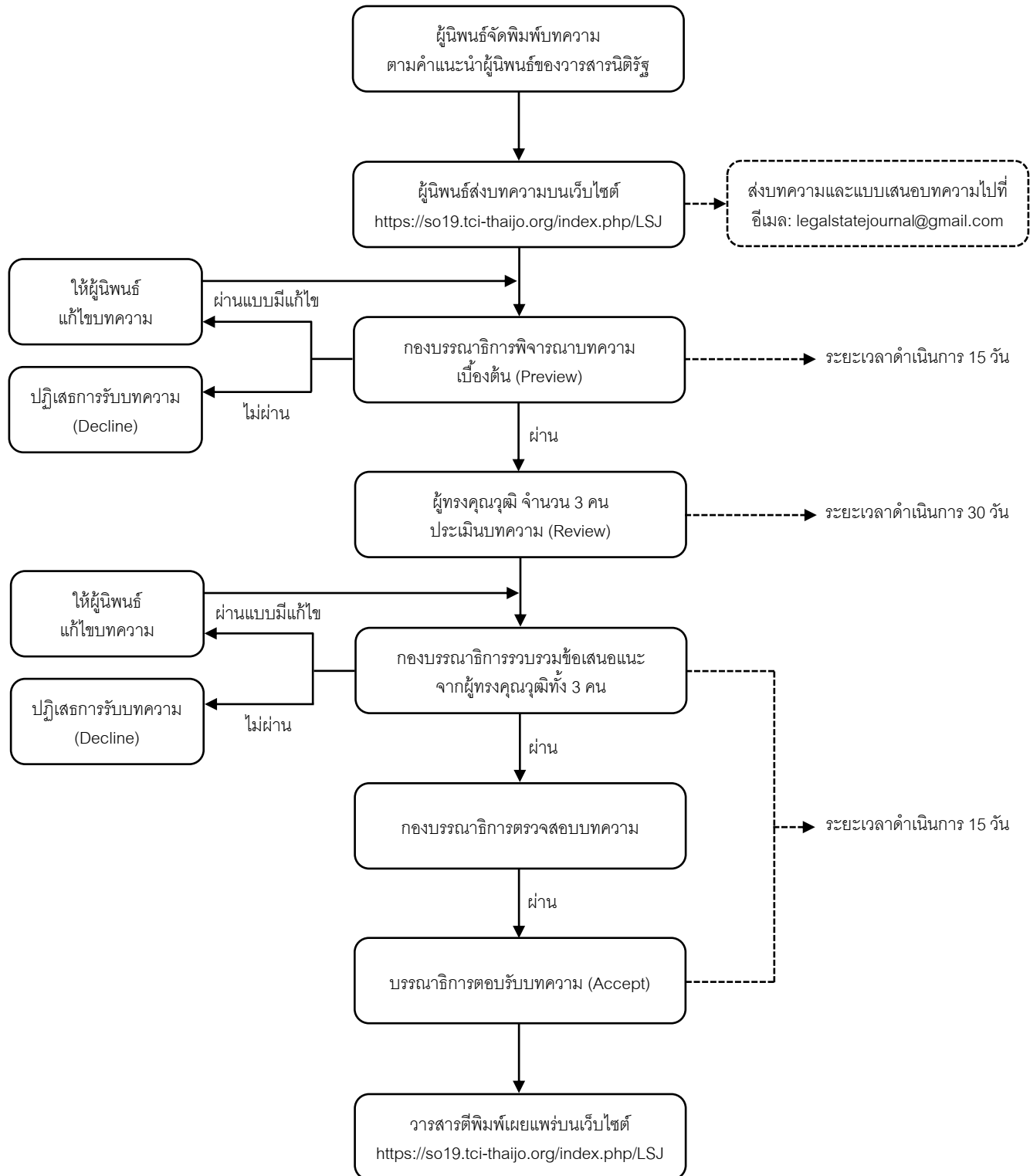
1. จากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระพุทธศาสนา ที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะรูปแบบที่ส่งผลต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนั้น ในครั้งต่อไปควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตามแนวพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในด้านทักษะความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และศึกษาในระดับอาชีวศึกษาหรือระดับอุดมศึกษา เป็นต้น
2. การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณทำให้ได้ข้อค้นพบใหม่ ๆ เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และพัฒนางานวิจัยเป็นอันมาก จึงควรมีการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาอื่น ๆ ด้วย เพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กิตติชัย สุทธิสินโนบล. (2564). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนาที่มีสติเป็นฐานการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับผู้เรียนระดับประถมศึกษาในสังคมไทยยุคปัจจุบัน. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 15(2), 40-53.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2561). *หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561)*. ค้นจาก <https://www.edu.chula.ac.th/sites/default/files/users/user29/Programs/c1.2.3%20ปริญญา%20มหาบัณฑิต%202561.pdf>
- แผนการจัดการเรียนรู้. (2564). ค้นจาก <http://aritbooks.nrru.ac.th/uploadfiles/books/2-2018-08-30-08-45-01.pdf>
- พระมหาปริญญา วรญาโณ (ทศช่วย), พระครูสุธีคัมภีร์ญาณ และประยูรแสงใส. (2559). แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้หลักไตรสิกขาเป็นฐานของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในเขตอำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิชาการธรรมทัศน์*, 16(1), 114-123.
- พระศักดิ์ดา จนุทโก (สุวรรณทนา) และสมศักดิ์ บุญปู. (2558). กระบวนการพัฒนาผู้เรียนตามแนวพระพุทธศาสนาในสังคมไทย. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 17(3), 144-153.
- พระครูสิริปัญญาภรณ์ (สุธีวิสุโท/ตันโห), พระครูสุธีคัมภีร์ญาณ, ประยูร แสงใส และวรางคณา รัชตะวรรณ. (2559). รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคามเขต 2. *วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร*, 7(2), 36-50.
- โรงเรียนสาธิตพัฒนา. (2566). *ระดับการศึกษา*. ค้นจาก <https://www.satitpattana.ac.th/web/secondary1.php>

- ศิริชัย กาญจนวาสี, ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และดิเรก ศรีสุข. (2555). *การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 6). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงาน กศน. จังหวัดสกลนคร. (2564). *รายงานผลการดำเนินโครงการพัฒนาแบบทดสอบย่อยออนไลน์ (Quiz Test) เพื่อยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี พุทธศักราช 2551 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563*. ผู้แต่ง.
- อชฌา สุวรรณกาญจน์. (2564). *เอกสารประกอบการอบรม การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย*. ค้นจาก <http://permboonlearningcenter.com/pdf/r2r/3.pdf>
- Becker, B. J., & Hedges, L. V. (1984). Meta-analysis of cognitive gender differences: A comment on an analysis by Rosenthal and Rubin. *Journal of Educational Psychology*, 76(4), 583-587.
- Glass, G. V., McGaw, B., & Smith, M. L. (1981). *Meta-analysis in social research*. Sage.

ขั้นตอนการส่งบทความ

จริยธรรมการตีพิมพ์

บทบาทและหน้าที่ของผู้นิพนธ์

1. ผู้นิพนธ์ต้องรับรองว่าบทความที่ส่งตีพิมพ์เป็นบทความใหม่ ไม่เคยได้รับการตีพิมพ์มาก่อนแล้ว หรืออยู่ในระหว่างขั้นตอนการพิจารณาจากวารสารหรือแหล่งเผยแพร่อื่นใด
2. ผู้นิพนธ์ต้องเขียนบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบที่วารสารกำหนด
3. ผู้นิพนธ์ต้องไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่น หากนำผลงานของผู้อื่นมาใช้จะต้องมีการอ้างอิงทุกตามรูปแบบที่วารสารกำหนด
4. ผู้นิพนธ์ทุกคนที่มีรายชื่อในบทความต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัยจริง
5. ผู้นิพนธ์ต้องรายงานข้อมูลการวิจัยที่เกิดขึ้นจริง ไม่บิดเบือนข้อมูลและไม่ให้ข้อมูลที่เป็นเท็จ
6. ผู้นิพนธ์ต้องแก้ไขความถูกต้องของบทความตามข้อเสนอแนะของบรรณาธิการและผู้ประเมินบทความ
7. หากเป็นการวิจัยในมนุษย์ ผู้นิพนธ์ต้องผ่านการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ และแสดงหนังสือรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
8. ในกรณีที่ผู้นิพนธ์ทำผิดจริยธรรม จะถูกตัดสิทธิ์การตีพิมพ์เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 3 ปี โดยจะแจ้งผู้นิพนธ์และหน่วยงานต้นสังกัดของผู้นิพนธ์
9. บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารถือเป็นผลงานของผู้นิพนธ์ ผู้นิพนธ์หลักและผู้นิพนธ์ร่วมต้องรับผิดชอบต่อบทความของตน

บทบาทและหน้าที่ของบรรณาธิการ

1. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาคุณภาพของบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร โดยคัดเลือกบทความที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และขอบเขตของวารสาร และบทความจะต้องผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ
2. บรรณาธิการมีหน้าที่ในการตรวจสอบการคัดลอกผลงาน (plagiarism) อย่างเคร่งครัด โดยใช้โปรแกรม CopyCatch บนเว็บไซต์ ThaiJO ในระดับไม่เกิน 15% หากตรวจพบว่าการคัดลอกจากบทความอื่นโดยมิชอบหรือมีการดัดแปลงข้อมูล บรรณาธิการสามารถดำเนินการถอนบทความได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้นิพนธ์ ซึ่งถือเป็นสิทธิและความรับผิดชอบต่อบทความของบรรณาธิการ
3. บรรณาธิการต้องปฏิบัติโดยใช้เหตุผลทางวิชาการในการพิจารณาบทความทุกครั้งด้วยความเป็นธรรม ปราศจากอคติหรือความลำเอียงต่อบทความและผู้นิพนธ์
4. บรรณาธิการต้องไม่ดำเนินการให้มีการอ้างอิงผลงานใดเพื่อเพิ่มจำนวนการอ้างอิง (citation) ของวารสาร หรือเพื่อเพิ่มจำนวนการอ้างอิงผลงานของตนหรือพวกพ้อง
5. บรรณาธิการต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้นิพนธ์หรือผู้ประเมินบทความ
6. บรรณาธิการต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้นิพนธ์และผู้ประเมินบทความให้แก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้อง
7. บรรณาธิการต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

บทบาทและหน้าที่ของผู้ประเมินบทความ

1. ผู้ประเมินบทความต้องตระหนักว่าตนเองมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของผลงานทางวิชาการที่ประเมินอย่างแท้จริง
2. ผู้ประเมินบทความต้องคำนึงถึงคุณภาพของบทความ โดยต้องพิจารณาบทความภายใต้หลักการและเหตุผลทางวิชาการ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงบทความที่ได้มาตรฐาน
3. ผู้ประเมินบทความควรให้ข้อเสนอแนะที่สอดคล้องและเป็นประโยชน์แก่ผู้นิพนธ์
4. ผู้ประเมินบทความต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนใด ๆ กับวารสาร บรรณาธิการ และผู้นิพนธ์
5. ผู้ประเมินบทความต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความที่ส่งมาตีพิมพ์ ในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความ
6. ผู้ประเมินบทความที่ตรวจพบว่าบทความที่พิจารณาอยู่มีความเหมือนหรือความซ้ำซ้อนกับผลงานชิ้นอื่น ผู้ประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบ
7. ผู้ประเมินบทความต้องส่งผลประเมินบทความตามกำหนดเวลา

คำแนะนำผู้พิมพ์

การจัดพิมพ์บทความ

1. พิมพ์แบบหน้าเดียวในกระดาษขนาด US Letter ตั้งขอบกระดาษทุกด้าน 1 นิ้ว (2.54 เซนติเมตร)
2. ตัวอักษรใช้รูปแบบ Cordia New ได้แก่ ส่วนชื่อเรื่องใช้ขนาด 18 ส่วนเนื้อหาใช้ขนาด 15 และเชิงอรรถใช้ขนาด 12
3. เนื้อหาบทความจัดพิมพ์ 1 คอลัมน์
4. ความยาวของบทความ 8-12 หน้า

ส่วนประกอบของบทความ

1. ชื่อเรื่องบทความ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
2. ชื่อผู้พิมพ์ หากมีมากกว่าหนึ่งคนต้องระบุชื่อทุกคน พร้อมระบุสังกัดและที่อยู่ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
3. ระบุอีเมลของผู้รับผิดชอบบทความ (Corresponding Author Email)
4. บทคัดย่อ (Abstract) ความยาวไม่เกิน 350 คำ และคำสำคัญ 3-5 คำ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
5. ระบุประเภทบทความ (Type of Article)
6. เนื้อหา

6.1 บทความวิชาการ ประกอบด้วย บทนำ กรอบในการวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์ บทสรุป และข้อเสนอแนะ

6.2 บทความวิจัย ประกอบด้วย บทนำ วัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวความคิดในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

7. การอ้างอิง ใช้รูปแบบ APA Style (7th ed.)

รูปแบบการอ้างอิง

1. การอ้างอิงในเนื้อหา
 - ... (ชื่อ ชื่อสกุล, ปี พ.ศ., เลขหน้า)
 - ชื่อ ชื่อสกุล (ปี พ.ศ., เลขหน้า) ...
2. เอกสารอ้างอิงท้ายบทความ
 - 2.1 หนังสือ
ชื่อ ชื่อสกุล. (ปี พ.ศ.). ชื่อหนังสือ. สำนักพิมพ์.
 - 2.2 วารสาร
ชื่อ ชื่อสกุล. (ปี พ.ศ.). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่(ฉบับที่), เลขหน้า.
 - 2.3 วิทยานิพนธ์
ชื่อ ชื่อสกุล. (ปี พ.ศ.). ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์. วิทยานิพนธ์และชื่อปริญญา, ชื่อสถาบันการศึกษา.
 - 2.4 เอกสารที่นำเสนอในการประชุมวิชาการ
ชื่อ ชื่อสกุล. (ปี พ.ศ.). ชื่อเรื่อง. ใน ชื่อหัวข้อการประชุม (เลขหน้า). หน่วยงานที่จัดประชุม.
 - 2.5 แหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
ชื่อ ชื่อสกุล. (ปี พ.ศ.). ชื่อเรื่อง. ค้นจาก แหล่งข้อมูล.

การส่งบทความ

ส่งบทความบนเว็บไซต์ <https://so19.tci-thaijo.org/index.php/LSJ>

ตัวอย่างการเขียนบทความวิชาการ

ชื่อเรื่อง.....
.....

ชื่อ ชื่อสกุลผู้พิมพ์¹

บทคัดย่อ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

คำสำคัญ:;;

ประเภทบทความ: บทความวิชาการ

¹สังกัดของผู้พิมพ์
ที่อยู่สังกัดของผู้พิมพ์
ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล:

Title.....
.....

Author's Name Surname¹

Abstract

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Keywords:;;

Type of Article: Academic Article

¹ Author's Affiliation

Author's Address

Corresponding Author Email:

บทนำ

.....
.....
.....

กรอบในการวิเคราะห์

.....
.....
.....

ผลการวิเคราะห์

.....
.....
.....

บทสรุป

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

เอกสารอ้างอิง

.....
.....
.....

ตัวอย่างการเขียนบทความวิจัย

ชื่อเรื่อง.....
.....

ชื่อ ชื่อสกุลผู้นิพนธ์¹

บทคัดย่อ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

คำสำคัญ:;;

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹สังกัดของผู้นิพนธ์

ที่อยู่สังกัดของผู้นิพนธ์

ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล:

Title.....
.....

Author's Name Surname¹

Abstract

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Keywords:;;

Type of Article: Research Article

¹ Author's Affiliation

Author's Address

Corresponding Author Email:

บทนำ

.....
.....
.....

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

.....
.....
.....

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

.....
.....
.....

วิธีดำเนินการวิจัย

.....
.....
.....

ผลการวิจัย

.....
.....
.....

การอภิปรายผล

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

เอกสารอ้างอิง

.....
.....
.....

แบบเสนอบทความ

เรียน บรรณาธิการวารสารนิติรัฐ

ข้าพเจ้า ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ชื่อ ชื่อสกุล (ภาษาไทย).....

ชื่อ ชื่อสกุล (ภาษาอังกฤษ).....

ตำแหน่ง.....

หน่วยงานที่สังกัด.....

ที่อยู่ของหน่วยงานที่สังกัด.....

.....

.....

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้.....

.....

.....

หมายเลขโทรศัพท์..... อีเมล:

มีความประสงค์ขอส่งบทความ เรื่อง:

ชื่อบทความ (ภาษาไทย).....

.....

.....

ชื่อบทความ (ภาษาอังกฤษ).....

.....

.....

.....

ประเภทของบทความ ☐ บทความวิชาการ ☐ บทความวิจัย

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความนี้ ☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้า ☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้าและผู้ที่มีส่วนร่วมระบุชื่อ
บทความนี้ยังไม่ได้ตีพิมพ์ในวารสารใดมาก่อน และจะไม่นำไปเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารอื่นอีกนับจาก
วันที่ข้าพเจ้าได้ส่งผลงานต้นฉบับนี้มายังบรรณาธิการวารสารนิติรัฐ

พร้อมนี้ ข้าพเจ้าได้ส่งเอกสารให้บรรณาธิการวารสารนิติรัฐ ดังนี้

☒ ส่งต้นฉบับบทความไปที่ เว็บไซต์: <https://so19.tci-thaijo.org/index.php/LSJ>

☒ ส่งต้นฉบับบทความไปที่ อีเมล: legalstatejournal@gmail.com

☒ ส่งแบบเสนอบทความไปที่ อีเมล: legalstatejournal@gmail.com

ลงชื่อ.....เจ้าของบทความ

(.....)

วันที่.....เดือน.....ปี พ.ศ.

